

NAŠA PETRŽALKA

Noviny mestskej časti Bratislava-Petržalka

Číslo 5 | Ročník 2 | Júl/August 2020

Leto = príroda aj kultúra

Str. 10-11

Basketbal je jej život
– Beata Renertová

Str. 14-15

Ako sa píšú
detektívky
(v Petržalke)

Str. 16-17

Za Vladimírom
Dolinayom

Letné DNI PETRŽALKY

2020 JUL - AUGUST

PROGRAM NA AUGUST:

PRE RODINY

TANEČNÝ KURZ POD DUBOM

05.,19.,26.08. | 17:30 | PETRŽALSKÁ KLUBOVŇA - EXTERIÉR

LET'S DNES - tanečná škola pre verejnosť

06.,13.,20.,27.08. | 16:00 | KAVIAREN BUBBLES
08.,15.08. | 19:00 | MONSTERS CAFE

VÝLET DO ZÁHRADKY - rodinné záhradníčenie

08.08. | 9:30 - 11:00 | CC CENTRUM - EXTERIÉR

VÝLET DO TATIER - deň horolezectva s lektormi

08.08. | 10:00 - 14:00 | PRI VEĽKOM DRAŽDIAKU - VÝCHODNÝ BREH

SUSEDSKÝ DEŇ PRED ZRKADLÁČOM - stretnutie Petržalčanov

08.08. | 10:00 - 18:00 | DK ZRKADLOVÝ HÁJ

POHYBOVÉ CVIČENIE POD DUBOM - zdravé cvičenie s lektorom

11.08. | 16:00 | PETRŽALSKÁ KLUBOVŇA - EXTERIÉR

VÝLET DO MINULOSTI - prechádzka starou Petržalkou

12.08. | 16:00 | AUŠPIC (SLOV. VESLÁRSKY KLUB)

VÝLET DO CHORVÁTSKA - kreatívne plavidlá na mori Draždiak

15.08. | 10:00 - 21:00 | NA VEĽKOM DRAŽDIAKU

ZACHRÁŇ SA, KTO VIEŠ - zdravotná osveťa

28.08. | 17:00 | PRI VEĽKOM DRAŽDIAKU - ZÁPADNÝ BREH

ZUMBA GOLD PRE VŠETKÝCH

UTORKY | 01.08. - 31.08. | 17:00 | DK ZRKADLOVÝ HÁJ

PRE DETI

DIVADIELKO POD STROMOM o desiatej

02.,09.,16.,23.,30.08. | 10:00 | BEACH VOLLEY CLUB DRAŽDIAK

JAŠOVANIE POD STROMOM o druhej - tvorivé dielničky

02.,09.,16.,23.,30.08. | 14:00 | BEACH VOLLEY CLUB DRAŽDIAK

DIVADIELKO POD STROMOM o piatej

02.,09.,16.,23.,30.08. | 17:00 | IHRISKO PETRŽALKA CITY

NA PALUBE JEDNOROŽČA 2020 - súťaž, zábava, atrakcie

30.08. | 10:00 - 17:00 | TYRŠOVO NÁBREŽIE

PRE TÍNEŽEROV

SKATE ACADEMY

06.08. | 17:00 | SKATEPARK GERCENOVA

HUBOVÁ POLIEVKA - Silné reči comedy workshop

22.08. | 18:30 | DK LÚKY

VIDEO ART ACADEMY - workshop

05.,11.08. | 13:00 - 17:00 | DK LÚKY

STREET DANCE ACADEMY - workshop s SDA Crew

04.,11.,18.08. | 17:00 | DK ZRKADLOVÝ HÁJ - EXTERIÉR

CIRKUS ACADEMY

11.,21.08. | 18:00 | DK LÚKY

CAPOEIRA ACADEMY

21.08. | 17:00 - 18:00 | DK LÚKY

PRE SENIOROV

SENIOR ART - tématické stretnutia

06.,20.08. | 17:30 | DK LÚKY

SENIORI V AKCII - letný výtvarný ateliér pre seniorov a dospelých

18.08.-21.08. | 17:30-19:30 | CC CENTRUM | 15€ SENIOR / 30€ DOSPELÝ

SENIOR ŠPORT - PETANG | 13.,27.08. | 10:00 | TYRŠOVO NÁBREŽIE

HUDBA

FATSIJAZZBAND JANA DEKÁNKOVÁ

01.08. | 18:30 | DK ZRKADLOVÝ HÁJ - EXTERIÉR

KONCERT V EVANJELICKOM KOSTOLE

02.08. | 19:00 | STREČNIANSKA ULICA

KONCERT V DOME TRETIHO VEKU z cyklu MOMENTUM MUSICUM

03.08. a 26.08. | 14:00 | POLORECKÉHO UL.

Z verejných zdrojov podujatie podporil Fond na podporu umenia

HARMONIKÁRSKY UTOROK

04.,18.08. | 18:00 | VNÚTROBLOK BZOVICKA

MODUS MEMORY

07.08. | 19:00 | VEĽKÝ DRAŽDIAK

PROMENÁDNÝ KONCERT

09.,23.08. | 18:30 | TYRŠOVO NÁBREŽIE

JAZZOVÝ ŠTVRTOK

13.,20.,27.08. | 19:00 | MONSTERS CAFE

ŠANSÓNOVÝ PIATOK

14.08. | 18:30 | CAFÉ DK LÚKY

KLASICKÉ STREDY

19.08. | 18:30 | CC CENTRUM - OBRADNÁ SIŇ

SOIRÉE PRI FONTÁNE - koncert z cyklu MOMENTUM MUSICUM

30.08. | 18:30 | TECHNOL

Z verejných zdrojov podujatie podporil Fond na podporu umenia

TANEC

FRITOVANÉ NÁMESTIE REPUBLIKY

07.,14.08. | 17:00 | DK ZRKADLOVÝ HÁJ - EXTERIÉR

VÝSTAVY

VÝSTAVA PETRŽALKA Z NEBA I, II, III - výstava fotografií

01.08. - 31.08. | DK LÚKY | CC CENTRUM | DK ZRKADLOVÝ HÁJ

OBRÁZY V POHYBE - mobilná exteriérová výstava

27.08. | 17:30 - 19:30 | NÁM. REPUBLIKY, VEĽKÝ DRAŽDIAK, OVSÍŠTSKÉ NÁMESTIE, CC CENTRUM - EXTERIÉR

LETO S PETRŽALSKOU KNIŽNICOU

detские программы a prednášky, letné čítárne, oddychové zóny, ponuka kníh zdarma v rámci KNIŽNÉHO KOLOTOČA

ŠPORT

LETNÁ STREETBALLOVÁ LIGA 2020

01.08.-01.09. | STREETBALOVÉ IHRISKÁ, BUDATÍNSKA A HAANOVÁ 28

BEŽECKÉ TRÉNINGY PRE DOSPELÝCH

A TRÉNINGY PRE DETI (HRAVÁ ATLETIKA)

UTORKY | 01.08.-25.08. | 17:00 - 18:00 | ATLETICKÁ DRÁHA ZŠ TUPOLEVOVA

viac info na www.runforfun.sk

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

online registrácia a propozície: trixamv@gmail.com

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

online registrácia a propozície: trixamv@gmail.com

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

PETRŽALSKÝ KVADRATLON - plávanie/cyklistika/padlbord/beh

04.08. | 10:00 - 19:00 | JAZERO VEĽKÝ DRAŽDIAK

Využite druhý polčas LDP. Vyhrá ten, kto príde

Milovníci fotografie, pozor!

V Kultúrnych zariadeniach Petržalky – v Dome kultúry Zrkadlový háj, Dome kultúry Lúky a CC Centre – prebieha v rámci Letných dní Petržalky 2020 unikátna výstava fotografií najlepších leteckých záberov Petržalka z neba.

Ak aj vy radi fotíte, posielajte svoje zábery Petržalky do 28. 8. 2020 na adresu petrzalkazokna@kzp.sk a zapojte sa tak do súťaže o najkrajšiu fotografiu! Najzaujímavejšie a najlepšie z týchto záberov budú od 1. 9. 2020 vystavené v CC Centre na Jiráskovej 3, samozrejme, s uvedením ich autorov. Autor top fotografie získava hlavnú cenu: fotomobil špičkovej kvality.

Letné dni sú v plnom prúde a dvojnásobne to platí pre Letné Dni Petržalky (LDP). Hudba, tanec, divadlo, súťaženie, tvorivé ateliéry, kúzla a bláznovstvá. Deti, tínedžeri, seniori, celé rodiny. To všetko vytvára farbistú a dynamickú zostavu kultúrno-športovej mozaiky prázdninovej Petržalky. Časť je už minulosťou. No nie je všetkým letným dňom koniec. Ani týmto špeciálnym, kde sa dá ešte všeličo stihnúť.

Začínalo sa s nadsťadom. A rovnako s nadsťadom na tri spôsoby. Presnejšie, cez tri výstavy. V DK Lúky, CC Centre a DK Zrkadlový háj sa otvorila výstava Petržalka z neba, čím sa otvorili aj celé Letné Dni Petržalky. Ich program na vernisáži pokrstili vicestarostky Petržalky Lýdia Ovečková a Jana Hrehová vodou z Draždiaka.

O hudobný sprievod sa starala kapela Funny Fellows. Výstava trvá naďalej a v každom menovanom zariadení je iná zostava fotografií. Spája ich jedno prostredie a jednotlivci pohľad z výšky.

Z júlového diania v rámci LDP spomeňme pár príkladov, ktoré

dokazujú, že program je zostavený z akcií pre všetky vekové kategórie. Rodiny mohli navštíviť napríklad Susedský deň pred Zrkadláčom, ktorý bol hneď skraja mesiaca. Popoludňajšia atmosféra na podujatí bola síce v sparnom dni ospalá, no s príchodom kúzelníka Petra priestor predsa len ožil. A decká sa dobre bavili – nielen vďaka trikovi, ale najmä vďaka šoumenstvu hlavného aktéra, ktorý vedel so svojimi malými divákmi uvoľnene komunikovať a strhnúť ich hravosťou a žartovaním. Neskôr sa v rámci Susedského dňa uskutočnila aj prednáška pána Ivana Horského a Martina Kubalu na tému petržalských vojenských bunkrov, ktorá sa konala v dome

kultúry a zaujala návštevníkov rôznych vekových kategórií.

Pre rodiny a najmä pre deti bol zážitkom Výlet do Holandska. Samozrejme, navštívili ho len v prenesenom význame slova. Neodmysliteľnou súčasťou Holandska je totiž bicykel, ktorý bol nevyhnutnosťou aj na Bosákovej ulici, kde sa 11. júla uskutočnila na dopravnom ihrisku cyklopretek. Zapojiť sa mohli celé rodiny, ale aj jednotlivci – deti, ktoré pyšne reprezentovali svoju rodinu. Najdôležitejšie však nebolo prísť do cieľa ako prvý, ale prejsť ihrisko čo najbezpečnejšie. Na tieto účely zabezpečili pracovníci z Autoklubu ASA informačné okienko a všetkým zúčastneným objasnili princípy správania sa v dopravných premávke, ako a kedy sa dáva prednosť v jazde, prečo sa čaká na semafore na zelenú

FOTO: Ivana Vrabľová

PLUS – Petržalská letná univerzita seniorov

Seniori dychtívi po zaujímavých informáciách si aj tento rok prišli na svoje, i keď inak, ako boli z minulosti zvyknutí – v sále nemohli sedieť vedľa seba a povinné boli rúška. Napriek tomu sa potvrdilo, že zvedavosť je silnejšia ako obmedzenia, a tak sa na všetkých štyroch prednáškach Petržalskej letnej univerzity seniorov (8. – 17. 7.), ktoré organizovala Ekonomická univerzita v Bratislave, zúčastnili návštevníci v hojnom počte. Otvárací i záverečný ceremoniál obohatili príhovormi aj starosta Ján Hrčka a vicestarostky Lýdia Ovečková a Jana Hrehorová. A „výučbu“ ukončili spolu s rektorom Ekonomickej univerzity Ferdinandom Daňom odovzdaním absolventských potvrdení.

Každý týždeň sa mohli seniori v DK Zrkadlový háj dozvedieť niečo nové z úst ľudí, ktorí inšpirovali svojím životom alebo tvorbou. Na prvom stretnutí to bola Gizka Oňová, známa televízna tvár, ktorá pútavo a zároveň vtipne porozprávala o svojich životných skúsenostiach a kde-tu pridala nejakú pesničku. Na druhej prednáške sa poslucháči spolu s Ľubošom Kačírkom preniesli do dôb dávnych prostredníctvom rozprávania o starej Petržalke. Zaujímavá bola aj prednáška Kataríny Nádaskovej o slovenských poverových bytostiach a sériu nakoniec zavŕšil Martin Nikodým, ktorý porozprával o tom, prečo chová včely či cestuje po Slovensku.

alebo ako funguje kruhový objazd. Všetko prebiehalo podobne ako na reálnej ceste, ale ako to už v detskom svete chodí, iba „akože“ – bezpečne a bez rizika. Pre rodiny bol pripravený aj hravý kvíz, ktorý otestoval náučené vedomosti, a pri ktorom sa neraz ozýval smiech. Pre tých najdôslednejších si usporiadatelia z Kultúrnych zariadení Petržalky pripravili ceny a v spolupráci s Cyklokoalíciou aj sprievodný program, ktorý ponúkal možnosť zajaždovať si na atypických cykloprostriedkoch.

Letné Dni Petržalky majú v programe celú sériu Výletov – do záhradky, do minulosti, za adrenalínom, do Tatier. Niektoré sa už uskutočnili v júli, niektoré boli naplánované na júl aj august, niektoré len na druhý prázdninový mesiac. Highlightom však má byť Výlet do Chorvátska, ktorý sa bude konať 15. 8. nie pri Jadranskom, ale pri petržalskom „mori“ – na Veľkom Draždiaku. Sľubuje naozaj nevšednú zábavu, pretože pôjde o prehliadku a preteky kreatívnych plavidiel. Svoje plavidlo môžete

prihlásiť do súťaže na adrese dkl@kzp.sk. Do poroty zasadnú slovenskí olympionici. A pripravený je aj sprievodný program, ktorý sa bude točiť okolo vodáckych klubov, vodnej záchrannej služby, potápačov, dračích lodí i hudby.

Ak sa vrátíme k deťom, tie si môžu na LDP užiť aj divadielka či rôzne tvorivé aktivity pod hlavičkou Jašovania pod stromom. Nevraviac o denných táboroch so širokou zostavou tematických zameraní.

V ponuke LDP je takisto viacero akcií sústredených na týždňov, od Skate Academy cez Video Art Academy, Street Dance Academy až po Caopeira Academy. Niektoré akcie z týchto programových blokov už prebehli, ale niektoré sa ešte len chystajú a nájdete ich v augustovom programe. Primárne pre týždňov je určená aj Hubová polievka – workshop stand-up komikov, na ktorom sa dá dozvedieť, že komici to vôbec nemajú jednoduché. Vymysliť dobrý nápad, dať ho

FOTO: Ivana Vrabľová

na papier a ešte aj dobre podať, byť vtipný a spontánny, to si vyžaduje hodiny práce. Aj o tom boli júlové Hubové polievky Jána Gorduliča a Gaba Žifčáka. Známi komici okrem teórie opisovali svoje vlastné skúsenosti, úspechy aj trapasy či triky, ako podať vtip čo najlepšie. Po ďalšie rady si záujemcovia môžu prísť na posledný workshop, ktorý sa bude konať 22. 8. v DK Lúky, tentoraz s Martinom Hatalom.

Organizátori LDP mysleli, samozrejme, aj na staršie vekové kategórie Petržalčanov. Pripravili pre nich okrem tvorivých

ateliérov či tematických stretnutí s podnetnými ľudmi aj obľúbené zapojenie v petangu, ktoré sa uskutoční aj v augustových termínoch. A rovnako môžu seniori navštíviť niektoré z hudobných vystúpení. Písať o kompletnej ponuke koncertov by však zabralo veľa priestoru. Odporúčame preto pozrieť si augustový program na strane 2 a podrobnejšie informácie k všetkým podujatiam na stránke www.kzp.sk. Hodí sa upozorniť aj na stránku www.kniznicapetrzalka.sk, pretože k Letným Dňom Petržalky patria takisto knihy.

Veľké finále LDP sa uskutoční

30. 8. na Tyršovom nábreží a v areáli Auparku a bude v znamení rodinnej akcie Na palube jednorozča – Rozlúčka s letom. Deti sa budú môcť zapojiť do súťaží, získať ceny, vyblázniť sa počas penovej párty, stretnúť sa s Oliverom Oswaldom, ale aj pozrieť si show program Čestnej stráže Ozbromených síl SR a zúčastniť sa na ďalších sprievodných akciách. Môžu si užiť zábavu a pri tom sa aj mnohému priučiť, napríklad aj vďaka pracovníkom Mestskej časti Bratislava-Petržalka, ktorí im hravou formou vysvetlia, prečo je dobré znižovať množstvo odpadu

a ako ho správne triediť. Informácie o programe budú v priebehu augusta pribúdať na stránke www.petrzalka.sk aj cez ďalšie komunikačné kanály MČ.

Na záver je tu ešte jedna dôležitá pozvánka, ktorá už nesúvisí s Letnými Dňami Petržalky, no s kultúrou o to viac. Hneď po skončení LDP sa totiž 1. 9. 2020 v DK Zrkadlový háj uskutoční slávnostné odovzdávanie ocenení Osobnosť Petržalky, na ktorom sa bude môcť zúčastniť aj verejnosť.

iv, dan, mh

NEDEĽA
30. 8. 2020
Tyršovo nábrežie
10:00 – 16:00
registrácia na
každom stanovišti

**Na palube
jednorozča**

**17 súťažných
stanovišť**
a ukážky záchranskej techniky

**ROZLÚČKA
S LETOM**

**Letné
DNI PETRŽALKY**

vstup zdarma

Oliver Oswald

**MNOŽSTVO
SPRIEVODNÝCH
ATRAKCIÍ**

RODINNÁ AKCIA

AUPARK 16:00-17:00
**NAJVÄČŠIA
PENOVÁ PÁRTY**
na Slovensku
ZREBOVANIE CIEN
**Show program
Čestnej stráže OS SR**

Nový partner
Mestská časť
BRATISLAVA-PETRŽALKA
organizátor

Hlavní reklamní partneri
FINAL-CD
aupark
VERONIA

reklamní partneri
CCC
ALLTOYS
betner

partneri
71 JOJ
Kultúrne
telo 5000
Sábor Designer

mediální partneri
SME
SME
WebMoj
REXIK
BKIS
eurowork

občerstvenie
McDonald's
Zlatá
studňa
Zlatá
studňa

zázitka
Pod záštitou
starostu
Petržalky
Jana Hríčka

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-PETRŽALKA A KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY VÁS POZÝVAJÚ NA

slávnostné odovzdávanie ocenení Osobnosť Petržalky

1. 9. 2020 o 17.00, Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniankova 3

Podujatie sa uskutoční pri príležitosti Dňa Ústavy SR a bude spojené aj s odovzdaním čestných plaket pre mnohonásobných darcov krvi.

sprievodný program: koncert vokálnej skupiny For You

Korona zamiešala karty aj vo vzťahu k peniazom

Koncom júna sa uskutočnilo zasadnutie miestneho zastupiteľstva, na ktorom sa riešila aj úprava rozpočtu Mestskej časti. Bolo to len pár týždňov po období tvrdých protikoronových opatrení. A aj kvôli nemu sa dostal na zastupiteľstvo rozpočtový bod. Aké úpravy sa tam napokon schválili?

Ostatný návrh na úpravu rozpočtu sa predkladal miestnym poslancov na základe upraveného rozpočtu Mestskej časti (MČ) Bratislava-Petržalka k 30. 4. 2020, vyhladu hospodárenia do konca roku 2020 a dopadov pandémie koronavírusu na rozpočty organizácií MČ a oddelení miestneho úradu (MÚ). Naďalej ide o priebežnú úpravu zohľadňujúcu koronakrizové dôsledky, v prípade potreby sa predloží na rokovanie miestneho zastupiteľstva ďalšia úprava v septembri, keď by sa mali dať zase o niečo presnejšie vyčíslit' dopady jarnej krízy na príjmy a výdavky MČ.

Tohtoročná mimoriadna situácia spôsobila okrem iného výrazné výpadky v daní z príjmov fyzických osôb. Prvé prognózy hovorili v pesimistických variantoch až o poklese o 2,5 milióna eur. V návrhu na úpravu rozpočtu, ktorý zastupiteľstvo 23. 6. schválilo, figuruje v prípade bežných príjmov z uvedených daní zníženie o 1 457 276 eur. Na druhej strane sa však očakáva nárast príjmov z dane z nehnuteľností, v júni sa pracovalo so sumou 1 134 800 eur. Z pohľadu príjmov MČ sa pri zohľadnení oboch daní predpokladá pokles viac než 320 000 eur, no v schválenom návrhu rozpočtu figuruje aj zvýšené zapojenie prostriedkov z rezervného fondu, konkrétne o 600 000 eur.

Čo sa týka výdavkov, v kategórii bežných je v upravenom rozpočte pokles o približne 235 000 eur. Pri kapitálových výdavkoch je však zvýšenie na úrovni 515 000 eur.

Pozrime sa teraz bližšie na to, k akému kráteniu výdavkov došlo z dôvodu pandémie koronavírusu. V najvyššej miere sa dotklo programu Úrad ako podpora. Týka sa sumy 250 000 eur spojenjej s nižšími výdavkami na činnosť úradu. K ďalšiemu zníženiu došlo vo vzťahu ku kultúrnym podujatiam (- 70 000 eur), presnejšie k organizácii Dní Petržalky. Na druhej strane však boli v menšej miere navýšené prostriedky Kultúrnym zariadeniam Petržalky, a to predovšetkým za účelom organizácie letných denných táborov pre deti, ktoré sa aktuálne počas prázdninového obdobia realizujú. K ďalšej výraznejšej úspore (60 000 eur) došlo v kategórii opráv a obnov komunikácií. Doteraz sme v tejto súvislosti hovorili len o bežných výdavkoch, kde je krátenie najzreteľnejšie a prekračuje úroveň

325 000 eur, no menšie úspory boli navrhnuté aj na strane kapitálových výdavkov (celkovo 135 000 eur). V súvislosti s úpravami rozpočtových (bežných) výdavkov viazaných na dopady koronakrízy spomeňme ešte jednu výraznejšiu sumu (viac než 91 000 eur), tentoraz však ide o navýšenie. Vzťahuje sa na rozvoj športu, resp. na dofinancovanie výpadku tržieb Petržalskej plavárne spôsobeného pandemiou.

Úpravy rozpočtu nepodmienil iba COVID-19, došlo k nim aj z dôvodu zmeny výkonu niektorých činností v rámci mestskej časti. V májovom čísle novín sme v rubrike Téma informovali o novovytvorenom referáte správy verejných priestranstiev na miestnom úrade a v tejto súvislosti o zámere starostu Jána Hrčku presmerovať veľkú časť aktivít priamo pod MČ, od externých dodávateľských firiem do interných kapacít. Práve toho sa týka druhý parameter, na základe ktorého sa upravoval rozpočet. Vo výsledku je to zvýšenie bežných výdavkov o 92 000 eur a kapitálových o 100 000. Pokiaľ sme v predchádzajúcom odseku spomínali zníženie výdavkov v rámci programu 2.2 Úrad ako podpora, v tomto prípade konštatujeme v súvislosti s ním zvýšenie výdavkov o viac ako 406 000 eur. Veľká časť z týchto prostriedkov bola do tohto programu presunutá z iných programov, a to na osobné výdavky zamestnancov v súvislosti s vykonávaním činností vo vlastnej réžii MČ. Ak teda študujete materiál predložený na júnové rokovanie miestneho zastupiteľstva a vidíte v ňom krátenie výdavkov napríklad na opravu a obnovu komunikácií alebo na starostlivosť o zeleň, netreba prepadávať obavám, že tieto činnosti sa budú robiť v menších rozsahoch, ide o to, že sa budú robiť inak, v inom organizačnom nastavení, efektívnejšie a lacnejšie.

Spomínané stotisícové zvýšenie kapitálových výdavkov súvisi so zameraním nakúpiť zariadenie s plošinou na orezy stromov.

Ostatná úprava rozpočtu napokon nadväzuje aj na uznesenie miestneho zastupiteľstva č. 147 ešte zo dňa 10. 12. 2019 o zapracovaní nevyčerpaných prostriedkov v roku 2019 na rekonštrukciu schodísk na terasy a výstavbu chodníkov, komunikácií a cyklotrás do rozpočtu na rok 2020, a tak vedenie MČ navrhlo navýšenie kapitálových výdavkov na spomínané účely vo výške 550 000 eur.

dan

Úprava rozpočtu na rok 2020

zníženie bežných príjmov
o 322 476 eur

zníženie bežných výdavkov
o 234 976 eur

zvýšenie príjmových
finančných operácií
o 600 000 eur
z prostriedkov rezervného fondu

zvýšenie kapitálových výdavkov
o 265 000 eur

Dovolenka pri petržalskom mori

Toto leto vymenili mnohí more za Slovensko.

A nemusíte chodiť ďaleko, aby ste sa osviežili v jazere.

Neschladí vás síce morský vánok a nepoteší piesok, no zaručene si zaplávate, zašportujete na vodných bicykloch či paddleboardoch, nachytáte bronz, zažijete romantiku pri západe slnka, pozorujúc labute, a pochutnáte si na langoši či vychladenom pivku. Reč je, ako inak, o Veľkom Draždiaku.

Na Draždiak prichádza každoročne čoraz viac návštevníkov a tomu zodpovedajú aj pribúdajúce možnosti športového využitia či narastajúci počet bufetových stánkov. Zásahu na tom má aj mestská časť (MČ), ktorá sa snaží návštevníkom spríjemniť pobyt pri jazere najmä počas hlavnej sezóny.

Mestská časť sa pred dvomi rokmi dohodla s prevádzkovateľom reštaurácie Oáza pri Draždiaku na bezplatnom sprístupnení ich verejných toaliet pre návštevníkov jazera počas leta. A v aktuálnej sezóne to platí tiež. Toalety sú k dispozícii v samostatnom objekte vedľa reštaurácie. Túto službu financuje petržalská samospráva zo svojho rozpočtu sumou 2 000 eur mesačne.

Denne využívajú areál Draždiaka stovky ľudí na prechádzky,

športovanie či kúpanie, s čím je spojená zvýšená produkcia odpadu. Nehovoriac o miestnych prevádzkach s občerstvením, okolo ktorých sa ho hromadí najviac. Aj preto sa MČ rozhodla osadiť pri každom existujúcom smetnom koši vo svojej správe jeden ďalší. Koše vyrobili pracovníci referátu správy verejných priestranstiev miestneho úradu a starajú sa aj o ich vyprázdňovanie, ktoré vykonávajú častejšie ako predtým (čo platí aj pre iné frekventované lokality Petržalky). Nové smetné koše bude MČ osádzať pri Draždiaku i naďalej, celkovo ich tam pribudne 21.

Ak zažijete nemilé prekvapenie v podobe spálenej pokožky, úpalu či uštipnutia hmyzom, alebo sa v horšom prípade začnete topiť, pomôže vám Vodná záchranná služba. Tvoria ju členovia Spolku

FOTO: Mária Halašková

ochrancov vôd Octopus, ktorí sa každoročne zapájajú aj do čistenia Draždiaka a Chorvátskeho ramena. Tento rok dohliada záchranná služba na návštevníkov jazera od 1. 7. do 31. 8. denne od 10. do 18. hod., vrátane víkendov a sviatkov. Stanovisko má tradične pri stožiarí vedľa bufetu Barracuda a záchranári robia na člně aj pravidelné obhliadkové plavby.

Draždiak je oficiálne rybársky revír, nie prírodné kúpalisko, no ľudia nemajú zakázaný vstup do jazera. Psy však áno, na čo upozorňuje niekoľko zákazových tabúľ na brehoch jazera. V areáli takisto

platí zákaz voľného pohybu psov (bez vódzky). Kontrolu dodržiavania týchto pravidiel má na starosti mestská polícia, ktorá je ako jediná oprávnená vyzvať majiteľa psa, aby sa legitimoval a v prípade spáchania priestupku ho môže pokutovať. Psíčkari by mali využiť na osvieženie svojich miláčikov radšej Chorvátske rameno alebo Malý Draždiak.

Nedávno osadila MČ v okolí Veľkého Draždiaka aj 10 nových informačných tabúľ upozorňujúcich na zákaz kŕmenia vodného vtáctva pečivom.

mh

FOTO: Miestna knižnica Bratislava-Petržalka

Pobočky petržalskej knižnice na Vavilovovej ulici patria medzi najväčšie a najnavštevovanejšie. Majú však svoje roky, takže by sa ich hodilo „omladiť“. Aby spoznala názory svojich čitateľov, zrealizovala knižnica v júli dotazníkový prieskum a jeho výsledky

budú zapracované do plánovanej obnovy priestorov. Už v sobotu 25. júla sa však uskutočnila brigáda na revitalizáciu terasy pri pobočkách, do ktorej sa zapojili nielen zamestnanci knižnice, ale aj verejnosť a občianske združenia krásy terasy, Divadlo FÍ, Centrum Svetielko.

Príspevky na deti v súkromných MŠ

S cieľom znížiť počet detí neprijatých do materských škôl vyhlásila Mestská časť Bratislava-Petržalka výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný príspevok na vzdelávanie detí v súkromných MŠ. Príspevok môže byť poskytnutý maximálne 40 žiadateľom a jeho výška je 90 eur na dieťa. Cieľovou skupinou žiadateľov majú byť rodiny s nezaopatrenými deťmi alebo osamelý zákonný zástupca s nezaopatrenými deťmi. Podmienkou je, aby mali dieťa i žiadateľ trvalý pobyt v Petržalke. Zároveň musí žiadateľ preukázať, že jeho dieťa nebolo prijaté z kapacitných dôvodov do materskej školy

v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ. Rovnako treba preukázať, že mesačný príjem oprávnenej osoby a spoločne posudzovaných osôb nepresahuje sumu 500 eur po zdanení na jednu osobu. Informácie o všetkých podmienkach nájdete na stránke www.petrzalka.sk. Žiadosti sa môžu predkladať do 15. 8. 2020. Samozrejme, počíta sa aj s tým, že ich počet napokon presiahne stanovený limit. V takom prípade sa budú uprednostňovať staršie deti a v rámci rovnakej vekovej kategórie predovšetkým deti osamelých rodičov a následne rodičov s nižšími príjmami.

red

Námestie Republiky – priestor budúcnosti?

Participácia na projekte revitalizácie Námestia Republiky má za sebou prvú fázu dotazníkového prieskumu.

Čo všetko sa z tejto komunikácie s občanmi podarilo zistiť?

Ráno cez námestie prechádzajú matky s deťmi do školy a Petržalčania do práce. Pred obedom sa tam pohybujú seniori na ceste za službami alebo pri prechádzke. Okolo obeda prichádzajú ľudia z firiem na obednú prestávku a počas skorého popoludnia tu trávia čas žiaci, ktorým sa skončilo vyučovanie. Podvečer je na námestí najrušnejšie, chodia tam najmä ľudia v produktívnom veku. Muži tam športujú, ženy venčia psov, mladí skejtujú. Ľudia v oblasti trávia čas s kamarátmi alebo s rodinou. Obyvatelia mimo Petržalky idú zase na plaváreň. A večer lokalitu využívajú najmä mladí ľudia a psíčkari. Takto vyzerá modelový deň na Námestí Republiky podľa dotazníkového prieskumu, ktorý realizoval OZ PUNKT v rámci participatívneho procesu pre MČ Petržalka v období 2. až 20. 4. 2020 na vzorke 1 141 respondentov.

Najviac ľudí sa v danom území pohybuje pešo (52 %), za nimi nasledujú cyklisti (21 %) využívajúci primárne cyklotrasu pri Chorvátskom ramene. V tomto smere však

cítiť nespokojnosť respondentov, nakoľko viac než 40 % z nich hodnotí stav cyklickej infraštruktúry za nedostačujúci až plne nedostačujúci.

Bratislavčania najčastejšie prechádzajú cez námestie za účelom nakupovania v lokálnych obchodoch (60 %) či návštevy podujatí (60 %). Ženy viac navštevujú obchody a služby, rôzne podujatia a chodia venčiť psa. Muži na námestí viac športujú. Pri porovnaní dôvodov pohybu po námestí z pohľadu bydliska je najzaujímavejšie, že sem chodia športovať viac mimopetržalskí občania (42 %) než „domáci“ (15 %). Druhým najčastejším dôvodom pohybu v danom území je pre nepetržalčanov návšteva rodiny či priateľov. Z hľadiska veku je priestor využívaný tínedžermi najmä na šport (pravdepodobne kvôli skejtparku) a ľuďmi medzi 61 – 70 rokov pre lokálne obchody a služby.

Potreby verejnosti vo vzťahu k námestiu sú jasné. Najčastejšie sa spomínalo vytvorenie parku a zelených plôch (70 %), pešej promenády (46 %) a prepojenia

s vodou (41 %). Obyvateľom takisto chýbajú priestory na športovanie, cyklotrasy, trhy a detské ihrisko. Konkrétnymi nápadmi ľudí na doplnenie infraštruktúry boli obnova skejtparku, fontána, gril, pitná fontánka, stojan na bicykle, kompost, bufet či metro. Medzi prvkami infraštruktúry, ktoré ľuďom chýbajú, sú miesta na sedenie (60 %) a tienenie (60 %), ďalej zdroj pitnej vody, smetné koše, prepojenie námestia s vodou a verejné osvetlenie. Polovica respondentov nie je spokojná so stavom zelene v danom území.

Najviac, až polovica respondentov označila za negatívny jav spojený s námestím prítomnosť psích výkalov (50 %), za čím nasleduje prehrievanie spevnených plôch a vandalizmus. Účastníci prieskumu však mohli do dotazníka aj doplniť nejaký negatívny jav a najčastejšie takto spomínali ľudí bez domova a „asociálov“ (13 % respondentov).

Za prednosť námestia označilo najviac obyvateľov blízkosť Chorvátskeho ramena (až 82 %), s výrazným odstupom pred

dostatkom priestoru na aktivity vo voľnom čase, prítomnosťou zelene, dobrého dopravného napojenia a dostupnosti služieb. Ako dostačujúcu ľudia hodnotili občiansku vybavenosť (74 %) a dopravné spojenie do iných častí Petržalky (75 %) i do centra (60 %), ale v tejto kategórii sa spomínali aj priestory na venčenie psov, parkovacie miesta či počet verejných podujatí. Mimoriadne vyrovnaný bol pomer odpovedí na tému čistoty Námestia Republiky – približne 35 % respondentov je so situáciou spokojných, kým opačný názor má 38 %.

V budúcnosti priestor najviac ovplyvní výstavba električkovej radiály, ktorej spustenie je naplánované na koniec roka 2023. Električka bude v okolí námestia prechádzať pozdĺž Chorvátskeho ramena a v súbehu s ňou je vedená hlavná cyklistická radiála.

Bude teda Námestie Republiky priestorom budúcnosti? Zatiaľ nevedno, ale k pozitívnej odpovedi sa naďalej hľadá cesta v sprievide odbornej aj laickej verejnosti.

as, **Livia Gažová**

Záhrada bez plotov, ktorú treba chrániť

V rubrike Moja Petržalka ponúkame priestor

osobnostiam, ktoré sú doma v našej mestskej časti

a zároveň v práci so slovom a myšlienkou. Aktuálne

nám (nielen) o svojom vzťahu k Petržalke napísala

Alena Chudíková.

Žijem tu od roku 1983, ale môj manžel prišiel do Petržalky bývať o päť rokov skôr, do 2-izbového bytu na 5. poschodí. Spomínam si, aká bola v tom byte malá kuchynka. Zdala sa mi taká maličká, až som žartovala, že pri príprave palacinek budem musieť panvicu vystrčiť z okna, keď budem chcieť palacinku obrátiť. S rizikom, že sa mi už nevráti. Ale i taká úzka a malá kuchyňa, sotva

pre dvoch pri stole, poskytla krásny výhľad do korún stromov, čo sa nám veľmi rátalo, lebo sme sa cítili tak trochu ako vtáky v hniezde. Medzi korunami stromov vtedy ešte kraľovali brezy, manžel ich mal spočítané a bolo mu ľúto, ako ich jedno leto veľa ubudlo. Vysvetľoval si to tým, že spodná voda kvôli suchu klesla, preto zahynuli. Keď sme sa presťahovali do väčšieho petržalského bytu, pred oknom jeho izby vyrástla ozaj krásna breza, ktorá ešte stále žije. Pamätám sa, ako sme spolu s ďalšími obyvateľmi našej ulice čakali asi päť rokov na dokončenie úprav okolia našich domovov, kam sa nám ťažko dostávalo. Prekonávali sme rôzne prekážky bez večerného osvetlenia, aj keď občas skromne zasvietila jedna žiarovka na sused-

nom dome, zvládali sme statočne jamy, blato, kamene, hrubé štrky... Trvalo to naozaj oveľa dlhšie ako pri úprave okolia účelom významnejším stavieb. Tie sa budovali aj v noci, takmer bez prestávok, bez ohľadu na spánok nastáňovaných obyvateľov. Dost som sa vtedy bála o manžela, keď sa neskoro večer vracal z divadla domov. Ale to je už za nami. Nakoniec sme sa dočkali aj viacerých postupných úprav.

S Petržalkou sme sa zmierili najmä vďaka prírode, ktorá podľa nás bola, a stále je, jej neoddeliteľnou súčasťou. Ľudia tu chcú ostať práve kvôli nej. A preto sa aj postavili za to, aby namiesto ďalšieho zahusťovania betónom napredovalo spolužitie s prírodou. Boli a sú tu príležitosti na šport a prechádzky. Manžel uvítal veľmi skoro možnosti dlhých prechádzok v lese a okolo Dunaja, nevynechal ani jeden deň. Učil sa počas nich aj texty, a keď dostal odo mňa malý tranzistor s veľkým dosahom, nosil si ho so sebou tiež. Obchádzali sme radi Veľký i Malý Draždiak, chodievali občas na obed do Oázy a neskôr na kávu do hotela Bonbón, ktorý sa už dnes volá inak a, žiaľ, nefunguje. Pamätám si, že v záhrade pri hoteli sa pásli

FOTO: Pavel Šestáček

Alena a Ladislav Chudíkovci pri sadení dubu na Lúke vďaka v novembri 2009.

nádherné kone – hnedý a čierny – a starali sa o to, aby bola tráva stále ako pokosená. Áno, manžel si ozaj obľúbil to naše okolie natoľko, že sa už odstáňovať nechcel. Za tie uplynulé desiatky rokov sme prežili mnohé, nielen naša rodina, ale aj v spojení s ďalšími ľuďmi sme sa usilovali o prospešné zmeny, podporovali sme zachovanie prírodného charakteru prostredia pozdĺž Chorvátskeho ramena, boli sme proti návrhu na prepojenie oboch Draždiakov, ktoré majú odlišnú kvalitu vody, kanálom a vyrúbaníu jednej tretiny lesoparku, alebo proti zbytočnej štvorprúdovej ceste, ktorá mala byť súbežná s traťou električky. Nebolo to ľahké, ale podarilo sa.

Bolo toho ozaj veľa, čo sa za tú dlhú dobu udialo, a podrobnejšie sa to do príspevku nevojde. Ale asi najdôležitejšie z toho všetkého, čo sme prekonali a zažili, sa javí

pokrok v tom, že dnes už sa zapája oveľa viac ľudí do ochrany svojho prostredia proti takým aktivitám, s ktorými nesúhlasia. Už vedia, že to za nich nikto nevybaví. Pre nás s mužom Petržalka bola, a pre mňa naďalej je, záhradou bez plotov, ktorú máme povinnosť chrániť a opatrovať, aby zostala pre život a radosť našim potomkom.

OZ Za zeleň Petržalky s podporou viacerých združení Petržalky zaviedlo tradíciu každoročného sadenia stromu na Lúke vďaka kvalitou vody, kanálom a vyrúbaníu jednej tretiny lesoparku, alebo proti zbytočnej štvorprúdovej ceste, ktorá mala byť súbežná s traťou električky. Nebolo to ľahké, ale podarilo sa.

V júni uplynulo päť rokov, odkedy môj manžel Ladislav Chudík odišiel do hereckého neba. Od 17. 11. 2009 rastie na Lúke vďaka jeho dub.

FOTO: Ivana Vrabľová

V májovom vydaní novín sme vás informovali o vysadení kvitnúcej lúky neďaleko Veľkého Draždiaka. Ak sa tam niekto vtedy ponáhlal pozrieť, asi bol sklamaný. Lúka sa však rýchlo dostala do formy a po pár mesiacoch sa kvety ukázali v plnej paráde. Na tému kvitnúcich lúk v meste sa uskutoční 27. 8. pred CC Centrom komponovaný program, ktorý bude tvoriť divadelné predstavenie (nielen) pre deti *Záhrada svetla*, diskusia s odborníkmi na spomenutú tému a na záver sa uskutoční projekcia filmu *Bratislava – mesto uprostred prírody*. Program sa začína o 18.00 a potrvá do 21.00. Vstup je bezplatný.

Dajte mi loptu a budem hrať do rána

Viete, kto získal v roku 1981 titul najlepšej slovenskej basketbalistky? Odpoveď je Beata Renertová, ktorá sa krátko po víťazstve v tejto ankete stala obyvateľkou Petržalky. A v pozícii trénerky urobila kus práce pre miestny dievčenský basketbal. Jej družstvo sa nielenže pripravovalo medzi slovenskú špičku, ale zaznamenalo úspechy i v zahraničí. S čipernou, veselou a zhovorčivou pani Renertovou sme sa stretli pri Veľkom Draždiaku.

Na úvod jednoduchá otázka, na ktorú nebude ľahké odpovedať. Aký je váš vzťah k Petržalke?

Mám s ňou spojených veľa krásnych spomienok, hoci sa tam nie všetko skončilo so želaným happy endom. V basketbale sme to s dievčatami dotiahli až do extraligy, a extraliga, to už si vyžadovalo viac profesionalitu v klube. Snažili sme sa do neho pritiahnúť ľudí, ktorí ho pozdvihnú, ale z môjho pohľadu sa udial skôr opak. Prišla som o trénerskú stoličku, stratila som dôveru vo vedenie a klub, žiaľ, postupne prichádzal o svoje pozície.

Odkedy ste v Petržalke?

Prestáhovala som sa sem v roku 1983. Pochádzam z Dunajskej Stredy a v sedemnástich ma zobrali do strediska vrcholového športu v Bratislave. Keď som mala 21, narodil sa mi syn a ja som ako basketbalová reprezentantka dostala byť v Petržalke na Beňadickéj. Tamojšia učiteľka, moja suseda, ma priviedla do basketbalového klubu, kde som začala trénovať malé dievčatá, ročník 1982. Po dvoch rokoch sa stali majsterkami Slovenska vo svojej kategórii. Lenže ja som vtedy ešte aktívne hrávala, konkrétne v Rakúsku, a s tým tréновaním sa to nedarilo dobre sklbiť. Takže som s ním po zhruba 5-6 rokoch skončila. Bola to moja prvá skupina petržalských dievčat. Neskôr som sa dostala k ďalšej.

Sama ste s hraním basketbalu začínali ako malá žiačka v Dunajskej Strede?

Začínala som v Dunajskej Strede, ale asi až v siedmej triede. Dovtedy som robila všetky možné športy, najviac atletiku. No a potom potrebovali hráčku na nejakom turnaji, tak ma zavolali do družstva. A ja som svoju basketbalovú kariéru odštartovala rovno vlastným košom. Dostala som loptu, tak som vybehla na ten najbližší kôš.

Prišlo sa rýchlo na to, že máte talent na basketbal?

Áno. Potom som bola kľúčovou hráčkou družstva a hrávala aj so staršími.

V tom čase sme boli v obrovskej rivalite so Šamorínom. Keď sme prehrali, naháňali sme sa po parku, boli to bitky o život. Šamorín ma však v období, keď vstupoval do prvej ženskej ligy, oslovil, aby som za ňou išla hrať. Zdalo sa mi, že by to mohlo byť pre môj rozvoj dobré, tak som privolila. Lenže medzitým sme išli do Bratislavy na turnaj, kde si ma všimli a zavolali ma do strediska vrcholového športu. Zo Šamorína už teda nič nebolo, prestúpila som do Slovanu.

Ako fungovalo to stredisko vrcholového športu?

Stredisko bola úžasná vec, komplex, v ktorom sa združovali najlepšie hráčky zo Slovenska.

FOTO: archív B. Renertovej

O všetko sme mali postarané – dostali sme ubytovanie, stravu, výstroj... Moja mama sa nemusela o nič starať. Aj vďaka tomuto streisku sme mali vtedy na Slovensku toľko kvalitných športovcov.

Ako ste prežívali prechod do Bratislavy?

Mama bola zrútená z toho, že ma má pustiť do veľkého mesta. A ani vo mne by ste sa spočiatku krvi nedorezali. Keď som nastupovala na športové gymnázium na Hubeného, pamätám si, ako ma triedny učiteľ previedol cez celú telocvičňu a všetky oči boli na mne, že prišla nejaká „sedlaňa“ z Dunajskej Stredy. Nebolo to vôbec jednoduché, ale ja som prosto chcela strašne hrať basketbal. Zároveň som musela rýchlo dospieť a byť zodpovedná. My sme nebývali na internáte, kde bol nejaký dozor, ale na ubytovni. Tam sa mohlo chodiť po večeroch na diskotéky, do kr-

ciem, zabávať sa. A veľa hráčok sa neudržalo a nevládlo situáciu. Za mnou prišla hocikedy na kontrolu mama, ale mňa tie zálety aj tak nelákali, išlo mi len o basketbal.

Ďalším zlomovým bodom musel byť vstup do národného tímu...

Do reprezentácie som sa dostala v osemnástich a ako juniorky sme išli na majstrovstvá Európy na Sicíliu, kde sme skončili bronzové. Boli sme tam taká skupina mladých dravých báb, ktorú potom zobrali medzi ženy československej reprezentácie. To nebola maličkosť, vtedy tam pôsobilo veľmi málo Slovieniek. Boli sme tam výborná partia a mám na to úžasné spomienky. V roku 1981, keď som mala dvadsať, ma vyhlásili za najlepšiu basketbalistku Slovenska, lenže potom som otehotnela a vzdala sa reprezentácie. Neskôr som sa tam ešte na čas vrátila, no dovtedy som

FOTO: Ivana Vrabľová

sa starala o malé dieťa, študovala na vysokej škole a hrala v Slované.

Vysoká škola bola poistka? Mysleli ste na zadné vrátka?

Áno. Pretože v športe môže prísť jedno nepekne zranenie a ste nahratý. Nikdy mi ani nenapadlo, že by som nešla na vysokú školu. A aj svoje zverenkyne som viedla k vzdelaniu, aby si urobili aspoň nejakú nadstavbu. Dá sa to zvládnuť aj popri športovaní.

Čo ste študovali?

Pôvodne som túžila ísť na psychológiu, ale brali veľmi málo uchádzačov, nedalo sa tam dostať. FTVŠ nepripadala do úvahy, pretože študentov z radov vrcholových športovcov tam úplne zmordovali, nebrali na nich žiadny ohľad. Technický smer ma nelákal, právo už vôbec nie, tak som si vybrala ekonómiu. A mala som šťastie na profesorov. Keď som písala diplomovku, chystalo sa finále československej ligy v Prahe, kde som mala hrať za Slovan. Mój profesor Vincúr, skvelý človek, ma tam nechcel pustiť. Hovoril, že aj tak prehráme, nech sa len pekne venujem štúdiu. Ja som sa však nedala. Takže mi napokon vybavili auto a išla som do Prahy. Prehrali sme tam 2:1 na zápasy. Nikdy nezabudnem, ako si ma rozhodca vyhládol a sedem minút pred koncom, keď sme vyhrávali o 13 bodov, ma vyfauloval.

Osvedčilo sa vám rozhodnutie študovať?

Osvedčilo. A môžem skonštatovať, že celý život robím to, čo ma

baví. Nejaký čas som netrénovala, no dohodla som sa zase so Slovanom, že sa k tomu ešte raz vrátim a prevezmem družstvo mojej dvanásťročnej vnučky. Inak, nebyť Slovana, bolo by to v Bratislave ohľadom práce s basketbalovou mládežou veľmi zlé.

Po roku 1989 sa športová infraštruktúra v krajine zákonite zmenila, ako by ste tú situáciu pomenovali vo vzťahu k predvolumnému obdobiu?

Za socializmu si štát budoval na športe meno a venoval sa mu. Mám pocit, že po revolúcii šport trochu utrpel – chýbali financie, najmä na kolektívne športy, a upadával systém výchovy mládeže, princíp školského vedenia k športu. Mnohé kluby nemali zaplatených trénerov, tí mali všelijaké pracovné bokovky, ktorým sa niektorí začali venovať naplno, lebo boli výnosnejšie... Nemám žiadny problém s tým, že sa prešlo na trhové hospodárstvo, problémom bol spôsob, ako sa naň prechádzalo.

Vy ste už za socializmu mohli cestovať do západných krajín. Vravíte, že v Československu sa štát staral o šport a športovcov, no keď ste videli, aké podmienky sú na Západe, nevraveli ste si, že sú neporovnateľne lepšie?

Jasné, aj my by sme chceli mať to, čo sme videli tam. A platilo to aj v období, keď už bolo u nás po revolúcii. S mojimi dievčatami sme pochodili celú Európu a ony často

žasli nad športoviskami, ktoré tam spoznali. Podmienky mali a majú na Západe naozaj neporovnateľne lepšie, ale my sme tamojšie tímy aj tak porážali v hre.

Strávili ste roky tréновaním petržalských basketbaliek. Ako sa v Petržalke vyvíjali podmienky pre tento šport?

Keď som trénovala dievčatá ročník 1995, o ktorom musím povedať, že bol skutočne výnimočný, starostoval v Petržalke pán Bajan. Podporoval nás, ale problém bol, že sme nemali halu. Videla som síce niekoľko projektov, ale žiadny z nich sa nezrealizoval. Takže sme trénovali po telocvičniach, kde nás v jednej vyhánali, lebo tam už mal byť niekto iný, v druhej bola strašná zima, pretože tam prefukovalo, v tretej zase zatekalo... A za nájomné sme ročne dávali nemalé peniaze. Aké by to bolo pre tých mladých motivujúce, keby mali svoju halu a mohli sa pyšne hlásiť k značke BK Petržalka, ktorej by rástla prestíž.

Pripomína to skôr ochotníčenie...

Bol to amaterizmus a bez entuziazmu rodičov by sme to nikam nedotiahli. Klobúk dolu pred nimi, obetovali veľa času a energie. Keď sme sa s dievčatami dostali do extraligy, upozorňovala som vedenie klubu a mestskej časti, že budeme potrebovať o niečo profesionálnejšie zázemie, aby sme sa v nej mohli udržať. Na zápasy sme vtedy chodievali na Domkársku a vždy tam všetko potrebné svojpomocne prevážali. Hala tam bývala plná. Keby sme mali halu v Petržalke, možno by sa na naše zápasy prišlo pozrieť ešte viac ľudí. A možno by sme dokázali pobláznit pre basketbal ešte viac detí.

Vy ste hrali a trénovali aj vo Viedni. Viedeň je, samozrejme, „za rohom“, ale nebola medzi vami a tamojšími hráčkami priveľká vnútorná vzdialenosť?

Nie, nebola medzi nami jazyková ani iná bariéra. Mala som tam dobré vzťahy a keď som odtiaľ odchádzala, vystrojili mi hotovú slávnosť. Vedeli si vážiť to, že som za nimi dochádzala, trénovala ich a dotiahla to s nimi niekam. Neraz

som tam vzala aj niektoré z petržalských dievčat, aby videli, ako to tam chodí.

Ako to je vlastne pri basketbale s psychikou, akú úlohu jej pripisujete?

Sú tréneri, ktorí postupujú na základe filozofie „Ukáž, ako nevieš“. Ja som sa vždy snažila z hráčky dostať to, na čo bola disponovaná. Našla som jej úlohu, ktorá sa jej hodila, a nenútila ju do takej, ktorú prosto nemohla naplniť. Vždy treba hráčky presvedčiť, že sú v tom a tom dobré, aby si verili. Inak sa len ťažko dosiahne to, čo tréner chce.

Vy ste kedysi povedali, že hrávate kreatívny basketbal. Čo to presne znamená?

Tréneri majú v hlave nejaký systém, ktorý sa snažia aplikovať na tím. Basketbal je však o momentoch prekvapenia, o prispôbovaní sa vzniknutej situácii, resp. o jej čo najlepšom riešení v rámci podmienok daného okamihu. Niekedy je v hre lepšie také rozhodnutie, ktoré ide proti systému. Môžeme si tisíckrát nalinkovať, kto má kam bežať, ale v zápase sa môže stať čokoľvek, čo naplánované rozvrhnutie prekazí. Ísť slepo podľa dopredu určeného systému a nepremýšľať, to nemusí byť vždy na prospech veci. Treba sa rozhodovať na základe okamžitých situácií, v tom je tá kreativita a v tom je basketbal krásny. Ale nie vždy dokážu byť hráčky kreatívne.

Vraveli ste medzi rečou, že vás čoskoro čaká dôchodok. Venujete sa stále aktívnemu športovaniu?

Áno, každý štvrtok sa nás stretáva na Budatínskej asi pätnásť báb vo veku od 45 do 72 rokov a hrávame basketbal ako bláznivé. Je to pre nás ako droga. Posilňovanie či bezprizorné behanie, to ma nebavilo ani kedysi, ani teraz. Ale dajte mi loptu a som schopná hrať až do rána. No a s ďalšou partiou hrávame zase volejbal v Bodíkoch, kde mám chalupu a venujem sa tam aj záhrade.

dan

Ako sa zelená futbalu v Petržalke?

Miestny futbal mal v časoch Artmedie Petržalka zvučné meno. Klub sa však dostal do problémov a medzinárodné úspechy poľavili. Aká je situácia dnes? Pracuje sa na tom, aby tunajší futbal nielen prežival, ale aby si vytvoril podmienky aj na možné napredovanie. Nových hráčov klub vychováva na ihriskách i v škole.

Sedíme na terase kaviarne na Ulici Marie Curie Sklodowskej v Ovsíšti a rovno pod nami „naháňa kondičku“ niekoľko skupín trénujúcich futbalistov. Patria do tímu FC Petržalka a my sedíme s jeho prezidentom Marekom Mojtom. Navyše sme v areáli, do ktorého patrí aj Súkromná stredná športová škola, ktorá sa zameriava práve na futbal, hoci zastrešuje aj ďalšie druhy športov.

Škola funguje od roku 2011 a podľa Mojta je záujem o tamojšie štúdium pomerne veľký. „Berieme zhruba 60 percent z prihlásených žánjemcon,“ hovorí prezident klubu, ktorý je zároveň zriaďovateľom školy. „Vlani sa v rámci celého Slovenska transformovali športové gymnázia na športové odborné školy. Predtým sme boli jedinou takouto školou v Bratislavskom samosprávnom kraji, dnes sú tu tri – dve súkromné a jedna v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC. Záujem o tú našu však pretrváva.“ Na školu sa dostanú len tí, ktorí pôsobia v športových kluboch zaradených do Útvarov talentovanej mládeže (pri futbale sú to kluby z najvyšších žiackych súťaží). Štúdium prebieha nasledovne: deň sa začína tréningom, ktorý trvá približne 2 hodiny, nasleduje klasické vyučovanie a po jeho skončení je na rade druhá fáza tréningu. Okrem futbalistov navštevujú školu napríklad hokejisti, cyklisti či plavci. Podľa zákona si tieto špecializované školy musia zadať päticu primárnych športov a zabezpečiť k nim kvalifikovaných trénerov.

Čo sa týka klubu FC Petržalka,

v súčasnosti sa stará zhruba o 400 detí a mladých futbalistov, ktorí sú rozdelení do vekových skupín od U 6 do U 19. Pripomeňme, že v štyroch kategóriách pôsobia aj dievčenské družstvá a futbalistky to dokonca dotiahli až medzi slovenskú špičku.

Kedysi bolo v klube ešte viac detí. Marek Mojto mal predstavu, že sa ujmú všetkých prihlásených záujemcov, no časom sa to ukázalo ako neúnosné. „Kapacitne sa to, žiaľ, nedalo zvládnuť. Nemali sme kde všetkým tým deťom odtrénovať. Na to by sme potrebovali viac ihrísk a telocvičníc.“ Do klubu sa každoročne prihlasuje od 50 do 90 detí, no vezmú napokon zhruba tridsať z nich. Mojto jedným dychom dodáva, že toto počiatkové „sito“ nie je ideálnym riešením, pretože pri deťoch je to s identifikáciou talentu zložité, keďže sa vyvíjajú až do tinedžerského veku.

Čo sa týka ihrísk, hneď pri škole sú dve veľké futbalové, jedno menšie multifunkčné a jedno volejbalové. Klub si ešte prenájom ihriská v školskom areáli na Pankúchovej. Podľa Mareka Mojta je to však vo vzťahu k veľkosti Petržalky a k ambíciám futbalového klubu, ktorý chce priťahovať talenty z rôznych regiónov Slovenska, nedostačujúce. V tejto súvislosti otvára otázku výstavby nového štadióna, ktorý by splňal aj zväzové kritériá na účasť vo vyššej než druholigovej súťaži.

dan

FOTO: FC Petržalka

PROGRAM ZÁPASOV A-MUŽSTVA FC PETRŽALKA V JESENNEJ ČASTI II. LIGY

1. kolo	1. 8. 2020	MFK Skalica – FC Petržalka
2. kolo	9. 8. 2020	FC Petržalka – FK Železiarne Podbrezová
3. kolo	16. 8. 2020	MŠK Žilina B – FC Petržalka
4. kolo	23. 8. 2020	FC Petržalka – FK Poprad
5. kolo	29. 8. 2020	MFK Tatran Lipt. Mikuláš – FC Petržalka
6. kolo	6. 9. 2020	FC Petržalka – MŠK Púchov
7. kolo	voľno	
8. kolo	20. 9. 2020	FC Petržalka – FC Košice
9. kolo	23. 9. 2020	Partizán Bardejov BŠK – FC Petržalka
10. kolo	27. 9. 2020	FC Petržalka – FC ŠTK 1914 Šamorín
11. kolo	3. 10. 2020	KFC Komárno – FC Petržalka
12. kolo	10. 10. 2020	Slavoj Trebišov – FC Petržalka
13. kolo	18. 10. 2020	FC Petržalka – ŠK Slovan Bratislava B
14. kolo	24. 10. 2020	FK Dubnica – FC Petržalka
15. kolo	1. 11. 2020	FC Petržalka – MFK D. B. Bystrica
16. kolo	8. 11. 2020	FC Petržalka – MFK Skalica 10:30
17. kolo	14. 11. 2020	FK Železiarne Podbrezová – FC Petržalka

Dvakrát hokejbal, dvakrát finále

FOTO: Ivana Vrablová, Mária Halašková

Petržalskému hokejbalovému družstvu LG Bratislava sa darí a prebojovalo sa až do finále play-off Slovenskej hokejbalovej extraligy mužov. Tesne po uzávierke aktuálneho vydania novín, teda 1. a 2. augusta, ich v ceste za zlatom čakali prvé dva finálové zápasy s tímom PROTEF Považská Bystrica na petržalskom ihrisku Haanova. Hrá sa pritom na tri víťazstvá. Do finále

sa mužstvo LG Bratislava prepracovalo cez silného súpera HBK Kometa Vrútky. Na petržalskej pôde ho porazilo v pomere 6:2 a 3:2, v treťom zápase semifinále série si s Vrútkami poradilo tesne 2:1. Do semifinále play-off postupoval tím LG Bratislava z prvého miesta základnej časti extraligy. Či získa aj najvyšší titul, bude známe už počas augusta. A možno je o všetkom rozhodnuté, už keď čítate tieto riadky.

Na petržalskom ihrisku na Medvedovej ulici sa už 12. júla rozhodlo o víťazovi Pouličnej hokejbalovej ligy. Predchádzal tomu napínavý finálový zápas medzi mužstvom HBK Foxes a domácim tímom HBK Barbari. Napokon sa z triumfu tešilo prvé menované družstvo, ktoré si ho vybojovalo s výsledkom 3:2 po predĺžení. Na zápasy zvíťazili HBK Foxes v pomere 2:0. Tretie miesto v lige

obsadil tím HBK Rača Wolves. Pohárové trofeje odovzdal víťazom petržalský starosta Ján Hrčka a medaily si členovia tímov prevzali od vicestary Jany Hrehorovej. Udeľovali sa aj ceny pre najlepších hráčov – najlepším strelcom sa stal Kristián Krausz (HBK Wolves), nahrávačom Marek Školník (HBK Wolves) a najlepším brániacim hráčom Marián Roszenberg (HBK Barbari).

red

reklamná správa

Hokejový klub iClinic Bratislava CAPITALS privedie do nášho mesta kvalitnú zahraničnú súťaž

Do Bratislavy zavíta rakúska nadnárodná hokejová súťaž s tímami z rôznych krajín Európy. Môžeme sa tešiť na derby zápas s rakúskym tímom z Vienna Capitals, atraktívny zápas s maďarským špičkovým tímom SAPA Fehérvár AV19, alebo so slovinským tímom z Olimpija Ljubljana.

BRATISLAVA – Hokej v Bratislave dostane nový rozmer. Klub iClinic Bratislava CAPITALS bude hrať v nasledujúcej sezóne v rakúskej nadnárodnej lige a Bratislavčania sa tak budú môcť pozrieť na tímy z Rakúska, Maďarska, Talianska, či zo Slovinska.

„Účasť v tejto kvalitnej európskej súťaži bude slúžiť ako zrkadlo – ukáže nám skutočný obraz kvality slovenského hokeja,“ hovorí prezident klubu Ivo Ďurkovič. Jeho očná klinika iClinic pôsobí aj v Rakúsku, takže sa netají tým, že dôvodom vstupu boli aj podnikateľské aktivity.

„Zároveň tím chceme spraviť reklamou Bratislave v zahraničí a tiež pomôcť celému slovenskému hokeju,“ doplnil Ďurkovič. Kvalita tejto súťaže aj celého rakúskeho hokeja rastie každým rokom. „Sami sme zvedaví, ako sa nám bude dariť v tejto súťaži, ktorá má ambíciu stať sa akousi západoeurópskou KHL,“ zhodnotil viceprezident klubu CAPITALS Dušan Pašek ml. Sám bol v minulosti skvelým hokejistom a z úrovne rakúskej ligy bol nadšený. „Niektoré tímy, ktoré som mal možnosť vidieť, mali špičkovú kvalitu a myslím si, že to bude pre divákov veľmi zaujímavá konfrontácia s našim slovenským tímom,“ generálny riaditeľ Pašek ml.

Hokejový klub iClinic Bratislava CAPITALS bude tiež jediným slovenským zástupcom v najslávnejšej konzolovej hre NHL '21, ktorá na slovenský trh príde v septembri. Pre slovenský klub ide o prestížnu záležitosť a bude tak reprezentovať slovenský hokej v celom svete.

FOTO: Ivana Vrabľová

Detektívky ako kľukaté cesty a presný plán

Marek Wolf je policajt, ktorý sa vrátil z Kanady a zabýval sa v Petržalke. Je dosť samotársky, trochu arogantný, má slabosť pre atraktívne ženy a nerobí si o svete veľké ilúzie. No zároveň sa mení. Je to totiž hrdina knižnej série detektívok s titulmi Potkan, Rosnička, Kukučka, Vlk. Napísal ich František Kozmon, ktorý pôsobí v porovnaní s Wolfom oveľa sympatickejšie a priateľskejšie. Sám však tvrdí, že s ním má aj čo-to spoločné. A nie je to len bydlisko v Petržalke.

Pochádzate z Nitry a vysokoškolské štúdium ste absolvovali v Trnave. Do Petržalky ste sa prisťahovali pred siedmimi rokmi. Spomeniete si, ako ste ju spočiatku vnímali?

Je zaujímavé, že predsudky spojené s Petržalkou do značnej miery pretrvávajú. Keď som sa sem sťahoval, niekoľko mojich známych, ktorí bývali v Bratislave, ma odhovárало s tým, že ide o sídliskové geto. Vraj, keď už sídlisko, tak radšej Dúbravku alebo Dlhé diely. Petržalka je pre mnohých stále prostredím, kam sa chodí „prísť o peňaženku“. Ja som tu však nič podobné nezažil a nemám žiadne predsudky. Napokon, dlho predtým mnou tu už býval môj bratranec, cez ktorého som takisto vedel, že Petržalka je úplne v poriadku, že je tu veľa rodín, mladých ľudí a možností. Tešil ma

aj jednoduchý prístup k prírode i do centra, všetko je odtiaľto blízko. No a na sídlisko som bol zvyknutý už z minulosti, keďže som z nitrianskej Klokočiny.

Ako ste sa po presťahovaní zoznamovali s prostredím Petržalky?

V prvom rade som bol rád, že mám pri dome trhovisko, kam som chodieval. A postupne som rozširoval teritórium svojho prieskumu. Po čase som bol prvý raz v Zrkadlovom háji v kine, potom prvý raz na vianočných trhoch, spoznával som Petržalku a jej možnosti po častiach. Čiastočne som vyrážal von plánovane, keď som si dopredu pozistoval, aké podujatia sa organizujú, a čiastočne spontánne. Niekedy je lepšie vyjsť si len tak a objavovať, čo vlastne máte okolo domu.

A čo ste zisťovali o miestnych ľuďoch? Má Petržalka s nitrianskou Klokočinou viac spoločného ako rozdielneho?

Keďže pochádzam z mesta, neboli mi cudzie také tie sídliskové javy, keď si ľudia v paneláku ani poriadne nevšimnú, že sa niekto prisťahoval. Netradičný by bol skôr opak. Petržalka a Klokočina majú podľa mňa viac spoločného ako rozdielneho, hoci Petržalka je, samozrejme, väčšia a aj jej rozvoj je viditeľnejší, vrátane výstavby a zaľudňovania.

Keď ste teda vyberali do svojich kníh petržalské miesta, vyberali ste ich vedome?

Áno. Keď som začal pracovať s postavou kapitána Wolfa, chcel som ju ukotviť v prostredí, ktoré je pre mňa familiárne. Aby to nepôsobilo tak, že píšem o niečom,

čo nepoznám. Aj ten prízemný byt na Ťuderníckej, do ktorého sa Marek Wolf nasťahuje, naozaj poznám. V skutočnosti patril mojej kamarátke.

Vy už ste niekde hovorili, že svoje detektívky píšete tak, že máte vopred všetko dôkladne premyslené a vybudované...

Je to pravda. Poznám viacerých autorov, ktorí pracujú tak, že jednoducho začnú písať a postupne sa im z toho niečo vyvinie. Dokonca som sa už baval aj s autorom, ktorý takýmto spôsobom píše detektívky a do poslednej chvíle premýšľa, kto by mohol byť vrahom. Toto si vôbec neviem predstaviť. Pre mňa to musí byť vopred dokonale premyslené, všetko musí do seba zapadať a zároveň musí viesť k rozriešeniu kľukatá cesta, tiež však od

začiatku autorsky naplánovaná. Čitateľovi by ste mali dať do istej miery šancu na odhalenie prípadu, ale súčasne by ste sa s ním mali pohrávať a ideálne ho na záver aj prekvapiť. Neviem si predstaviť, že by sa niečo také mohlo podať spôsobom spontánneho písania. Ja musím mať presne navrhnutú kosť príbehu a kreslím si aj časové priamky, kde si zaznačujem, čo sa kedy v rámci príbehových peripetií udialo.

Takáto metóda platila pri každej z vašich kníh?

Vždy. S malým rozdielom, že predtým som vychádzal zo situácií na spôsob logických hádaniek. Bývajú to aj také detské hry, záhadu typu „nájde sa muž na púšti, v ruke drží zápalku, je celkom nahý, nikde žiadne stopy – čo sa vlastne stalo?“. Bávalo ma začínať knihy takouto hádankou, obrazom, od ktorého som sa odrazil k samotnému príbehu. Napríklad v *Potkanovi* ide o to, že dvaja muži kráčajú k opustenému stromu uprostred poľa, jeden zastrelí toho druhého a potom sa obesí. Pri poslednej knihe som však postupoval na základe témy – najprv som si vybral tému, všetko potrebné k nej našťudoval a potom okolo podkladových informácií a faktov vystavoval príbeh. Ide o piatu knihu série s kapitánom Wolfom, ktorá má vyjsť v novembri a volá sa *Červ*.

Spomínate Wolfa, ktorý si vo vašich knihách prešiel už všeličím. Vyvíja sa z vášho pohľadu tento hrdina?

Práve pred mojimi očami dospieva. Je to už síce pomaly 35-ročný chlap, takže by mal byť dávno dospelý, ale niekomu to jednoducho trvá dlhšie. Aktuálne prechádza preberaním zodpovednosti za hranice seba ako jedinca, začína bojovať o svojho nevlastného brata, o ktorom spočiatku nevedel, a postupne sa aj trochu inak pozerá na vzťahy, na ktoré nemal šťastie. Veľmi ma baví tento jeho posun a zmeny vo vnímaní ľudí.

Niektorí autori vytvárajú hrdinov svojich kníh ako svoje alter ego. Je pre vás kapitán Wolf takouto postavou?

Vôbec som ho tak nevnímal. Snažil som sa vytvoriť hrdinu,

ktorý mal byť úplne iný ako ja. Ale časom som zistoval, že písanie je vlastne psychohygienou a že hoci sa s Marekom Wolfom na prvý pohľad príliš nepodobáme, veľa vecí, ktoré vnútorne rieši, som v sebe riešil aj ja a podvedome som ich dával na papier. Šťasti je to teda moje alter ego, ale nebol to zámer.

Nielen Bratislava, resp. Petržalka je spojená s príbehmi vašich kníh. Nájdeme v nich aj Montreal či Chorvátsko. Mali ste nažité aj tieto miesta?

Chorvátsko poznám ako bežný slovenský turista a do knihy *Rosnička* som chcel preniesť jeho letnú atmosféru, ktorá sa mi tam žiadala. Kanadu som, žiaľ, nenavštívil, ale v tomto smere je výborným zdrojom informácií internet – nielen po faktografickej stránke, ale aj čo sa týka ľudských príbehov. Nájdete tam osudy montreal-ských prisťahovalcov, ktorí sa museli učiť jazyk, hľadali si svoje miesto v cudzom prostredí a boli konfrontovaní s tamojšou mentalitou...

Aké typy prieskumov pri práve svojich kníh absolvujete?

Tých už bolo veľa. Než som sa vôbec pustil do písania detektívok, absolvoval som rozhovory so svojím bratrancom, ktorý pracuje na policii. Neskôr ma už oslovovali aj rôzni vyšetrovatelia s pripomienkami a dávali mi zároveň možnosť pýtať sa ďalšie otázky. Bolo treba riešiť aj rôzne problémy týkajúce sa trestného práva či kriminalistickej psychológie, no vždy som mal príležitosť konzultovať ich s niekým kompetentným. A počas písania sa vynárajú otázky aj nárazovo. Mám však šťastie na ľudí v odbore, ktorí mi boli ochotní poradiť.

Do akej miery je pre vás dôležité nastaviť všetky „súčiastky“ vašich príbehov do stavu, že by tak mohli fungovať aj v skutočnosti?

Snažím sa príbehy zakotviť v realite čo najviac, som však ochotný urobiť malé výnimky v prípadoch, keď je to pre príbeh nevyhnutné.

Napríklad Marek Wolf sa na začiatku vracia z Kanady, kde pracoval ako policajt, no v skutočnosti by sa nemohol len tak zjaviť v Bratislave a nastúpiť na vedúcu pozíciu. Takisto bol obvinený z vraždy, a hoci bola napokon dokázaná jeho nevina, jeho kariéru policajta by to v skutočnosti zrejme tak či onak ukončilo. Toto sú kroky, ktoré som sám sebe odpustil v záujme príbehu. Inak sa však snažím čo najstriktnejšie držať faktov, je to pre mňa dosť dôležité.

Písaním kníh sa nežívite, máte aj svoje zamestnanie. V akom režime sa písaniu venujete?

Nie vždy to ide v pevne nastavenom režime, ale snažím sa využívať každú voľnú chvíľu, aj cez víkendy a po nociach. Stalo sa už aj to, že keď som sa potreboval vyslovene rozpisovať, zobral som si týždeň dovolenky a písal som deväť dní vkuse. Keď sa dostanem do takéhoto obdobia, moji známi ma dlho nevidia.

Venujete sa tomuto žánru aj ako čitateľ?

Čítam pomerne veľa detektívok, ale neupriamujem sa výhradne na ne. Priznám sa, že niekedy už toho mám aj dosť, pretože ich vnímam z takého poloprofesionálneho hľadiska a sledujem, čo kde v tomto žánri vzniká. V princípe som fanúšik dobrej knihy a primárne čítam beletriu.

Ktorých autorov považujete za špičkových?

Pre mňa je to stále Neil Gaiman, hoci ten sa venuje skôr fantastike. Potom som veľkým obdivovateľom Stephena Kinga, toho, ako dokáže budovať atmosféru. A hoci to bude zniet otrepane, kráľovnou detektívok ostáva Agatha Christie. Na Slovensku asi najviac obdivujem Ďura Červenáka, ktorý pekne pracuje so slovom a robí úžasné príbehy, no určite je v práci s textom vynikajúci aj Jožo Karika. V krátkosti aspoň túto autori.

Poznáte sa navzájom so slovenskými autormi, ktorí sa

venujú tomuto žánru?

Áno, s viacerými sme už aj spoločne besedovali. No aj bez toho sa máme o čom rozprávať, veď nás spája téma. Slovenských autorov detektívok/kriminálok neustále pribúda a konkurencia rastie.

Keď ste v súvislosti s Gaimanom spomínali fantastiku, napadlo mi, či máte vo výhľade odkloniť sa autorsky od detektívok k nejakému inému žánru.

Na fantastike som do značnej miery vyrástol a v začiatkoch som fantasy aj písal. Do tejto fázy sa však zrejme už tak ľahko nevrátim. Skôr ma láka triler, psychologický triler zameraný viac na postavy ako na kriminálnu zápletku. Celkovo je mojim snom napísať aspoň raz za život knihu, ktorá zanechá silný dojem a ľudia sa k nej budú vracieť. Nemyslím si však, že to bude krimi.

Knižné detektívky sú neraz atraktívnym materiálom na filmové alebo televízne spracovanie. Nedostali ste ešte takúto ponuku?

Už sme sa o tom bavili s jedným režisérom pri konkrétnej knihe, ale potom z toho zišlo. Takisto ma oslovila jedna televízia na spracovanie minisérie, čo sa tiež neuskutočnilo. Ja na nič také ani netlačím, nepíšem knihy pre takýto účel a podľa mňa by boli v našich podmienkach aj dosť ťažko sfilmovateľné.

Spomenuli sme už vašu novú knihu Červ, nie však to, že podstatná časť jej deja sa bude odohrávať práve v Petržalke a v lužných lesoch okolo Bratislavy. Vy bývate v Petržalke už sedem rokov, ako pri spätnom pohľade hodnotíte život v nej a vývoj, ktorým si prešla?

V Petržalke som veľmi spokojný. Nemám to ďaleko do prírody, k rieke, do mesta, všetko potrebné je v okolí dostupné. Páči sa mi aj to, že je tu veľa ľudí, ktorým na Petržalke záleží, a zároveň si myslím, že Mestská časť robí pre svojich obyvateľov veľa. Špeciálne chcem spomenúť úžasný tím pracovníkov miestnej knižnice, ktorým záleží na knihách i čitateľoch a robia skvelé akcie.

dan

VLADIMÍR DOLINAY (1. 9. 1981 – 25. 7. 2020)

Správa o tragickej nehode Vlada Dolinaya bola pre mňa šokom. Vybasol pri nej život nielen aktívneho, šikovného a zodpovedného petržalského poslanca, ale aj skvelého človeka, kamaráta a kolegu. Je mi veľmi ľúto, že sme prišli o takúto osobnosť, ktorá svedomito a húževnato pracovala v prospech Petržalky a jej obyvateľov. Drabý Vlado, bolo mi ťou spoznať Ťa, pracovať s Tebou a byť Tvojím kamarátom. Tvoj

prístup k riešeniam problémov bol pre mňa v mnohom inšpiratívny. Budeš mi veľmi chýbať. Touto cestou si dovoľujem vyjadriť úprimnú sústrasť rodine a pozostalým.

Ján Hrčka – starosta MČ Bratislava-Petržalka

Správa o tragickom úmrtí Vlada Dolinaya ma hlboko zasmutila, o to viac, že odišiel ako manžel a otec.

dine a pozostalým si dovoľujem vyjadriť úprimnú sústrasť.

Miroslav Behúl – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Slová nemôžu vyjadriť smútok, ktorý v tejto chvíli cítime. Vlado, zanechal si v našich životoch stopu. Spomíname.

Lena Bočkovayová – poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

Keď sme s Vladom kampaňovali, neraz sa stalo, že „nesplnil normu“. Neroznesol noviny, nerozdal raňajkové balíčky. Nie preto, že by bol lenivý. Vlado sa len vždy s nejakým voľcom zakecal. Mal rád ľudí, úprimne sa zaujímal o ich problémy a hľadal spolu s nimi riešenia. Stál vždy na tej správnej strane barikády, aj keď nebol z tých, ktorí by na ne liezli. Vlado radšej pokojne argumentoval. Úprimne som obdivoval jeho dobrovoľnícke aktivity, ktorým sa stíhal venovať. Osud si zobral vďaka človeka, ktorý by vykonal ešte veľmi veľa dobrého. Vlado, drž sa tam hore.

Peter Cmorej – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Správa o tragickej dopravnej nehode ma šokovala. Kopec otázok, prečo práve on, mladý, úspešný, slušný, skromný a poctivý človek... S Vladom som sa pred tým, než som sa stal poslancom, osobne veľmi nepoznal, ale keď sme spolu pracovali ako poslanci, bolo to veľmi príjemné, užitočné a efektívne. Pracovalo sa mi s ním vynikajúco. Rodine a pozostalým týmto vyjadrujem úprimnú sústrasť. Vlado, budeš nám chýbať. Odpočívaj v pokoji.

Jozef Fischer – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Pokora a pokoj. Tieto dve slová mi mimovoľne schádzajú na um, keď na Vás myslím, pán Dolinay. Oboje ste nosili v sebe. S pokorou sa skláňam pred nerysypateľnosťou osudu a pokoj želim Vašej duši. Tu na zemi budete mnohým chýbať, ale nebo bude bohatšie...

Ludmila Farkašovská – poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

Vlado som si vážil ako skúseneho kolegu, ktorý ma v mnohom inšpiroval, no najmä ako cnostného človeka a priateľa. Vlado túto spoločnosť menil nielen poctivou a svedomitou prácou, ale aj príkladným životom, postojmi, názormi a hodnotami, ktoré propagovali lásku, ľudskosť a porozumenie. Bolo mi ťou spoznať takúto osobnosť. Celej rodine vyjadrujem úprimnú sústrasť.

Ivan Halmo – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Je toľko dobrých slov, ktoré by sa dali napísať o Vladovi Dolinayovi, píš sa mi však veľmi ťažko. Stratili sme kolegu, kamaráta, ale predovšetkým jeho syn stratil skvelého otca, a to bolí. Vlada som poznala ako čestného, rovného človeka, vedel počúvať, akceptovať iný názor. Náš vzťah bol založený na rešpekte a priateľstve. Do svojej práce poslanca, učiteľa, ale aj aktivistu dával srdce a obdivuhodné oddanie. Vlado, bolo mi ťou spoznať Ťa, ďakujem za Tvoju podporu a povzbudenie v mojej práci.

Jana Hrehorová – zástupkyňa starostu, poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

Vlada som mala možnosť poznať len pár rokov. Od začiatku na mňa pôsobil ako veľmi hlbavý, pokorný, múdry, spravodlivý a čestný človek. Obdivovala som ho ako otca, ktorý si napriek svojej zanepráženosti vždy našiel čas na svoju rodinu. Prebrávam si v hlave rozhovory a spoločné stretnutia a nemôžem uveriť tomu, že ich už viac nebude. Vlado v každom z nás zanechal hlbokú stopu, či sme ho poznali celý život, alebo len pár rokov. Ostáva po ňom prázdne miesto, ktoré nikto nenabrádi.

Iveta Jančoková – poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

S Vladom Dolinayom som sa zoznámil v roku 2014. Hoci sme boli z rozličných poslaneckých klubov, mali sme podobné pohľady na oblasť školstva a kultúry. Potešilo ma, že sa stal štátnym tajomníkom na Ministerstve kultúry SR. Ešte som si hovoril: Konečne niekto, s kým sa budem vedieť porozprávať o problematike múzeí. Ako bývalý učiteľ na slovenských školách v Rumunsku si sa zaujímal o život slovenských dolnozemskej komunit. Kol'kokrát sme sa rozprávali, že „na ďalší rok“ sa isto stretneme na konferencii v Nadlaku. Tento rok sa podujatie kvôli pandémie nekonalo. A neuskutočnil sa už ani naše ďalšie osobné stretnutie. Aj keď, ktovie, možno raz... Časť Tvojej pamiatke!

Ľuboš Kačírek – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Vlado som si vážil ako človeka s pokorným a úprimným srdcom. Naše názory sa často stretli v zbode. Vážil som si na ňom najmä jeho skromnosť a konanie plné empatie. Bolo mi ťou spoznať takúto osobnosť. Celej rodine vyjadrujem úprimnú sústrasť.

Ivan Halmo – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Záujem zlepšiť verejné veci bol úprimný, bol čestným a pracovným poslancom. Bez ohľadu na politické tričko spomíname na jeho empatiu, pokoru a dobré srdce. Vlado, z celej sily sa budem snažiť ísť príkladom politickej kultúry, ktorú si nastolil. Odpočívaj v pokoji, kamarát.

Ján Karman – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Vlado Dolinay som spoznal v roku 2009, keď sme založili iniciatívu Za dôstojný Sad Janka Kráľa. Vlado a jeho manželka Zuzka už vtedy patrili k najobetavejším bojovníkom za dobrú vec. Jeho idealizmus, energia a nadšenie mu vydržali aj v ďalších rokoch. Neskôr sme sa stretávali najmä ako poslanci v Petržalke a vážil som si, že nikdy neprenášal politické síporenie do osobnej roviny. Vlado nesie veľké zásluhy na zlepšení postavenia učiteľov v Petržalke i na systematickej podpore kultúry v mestskej časti. Na jeho úsmen, pokojný hlas i empatiu by sme nikdy nemali zabudnúť. Nech mu večné svetlo svieti!

Juraj Kríž – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Nie vždy som chápala Vladibo postoje či pripomienky. Niekedy sa tieto nedorozumenia akoby dostali do popredia. Som vďačná, že sme sa „náhodou“ stretli začiatkom júla a priateľsky si potriasli rukou a mohli prehodit pár slov. Šok z tejto otrasnej udalosti ukazuje, čo je v živote dôležité. Vlado, ďakujem Ťi, že si sa zvykol ponáblat domov za malým a pomôcť manželke, bol to krásny príklad. Vďaka za všetky spoločné „boje“, za Tvoju oddanosť spravodlivosti, za odvahu. Budeš mi chýbať, veľmi.

Miroslava Makovníková Mosná – poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

Vlado, bolo mi ťou s Tebou spolupracovať. Vždy som si na Tebe cenila odbodlanosť, rozvahy a nezávislosť pri vyjadrení názoru, aj iného, aký má väčšina. Tvoj inovatívny prístup k vzdelávaniu, ktorý si sa snažil presadzovať a inšpirovať aj iných, Tvoje „chytľavé“ nadšenie pre zahraničných Slovákov, pozitívny vzťah k insitnému umeniu, ale aj snahu rozvíjať kultúrny a komunitný život či už v rámci Petržalky, Bratislavy, Bratislavského kraja, alebo aj za hranicami Slovenska. Tvoj život vyhasol príliš skoro, rýchlo a nespravodlivo a Ty si tak nemohol urobiť všetko, čo si mal ešte v pláne. Vďaka však za všetko.

Lýdia Ovečková – 1. zástupkyňa starostu, poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

Vlada som mal možnosť poznať iba kratšie. Bol mojim kolegom v mestskom i miestnom zastupiteľstve. Správa o jeho nečakanom odchode sa ma mimoriadne dotkla. Je naozaj smutné, že nás opustil mladý, nadšený, správny, múdry, šikovný, čestný, skromný... Jednoducho výnimočný a dobrý človek. Česť jeho pamiatke. Vyjadrujem úprimnú sústrasť.

Tomáš Palkovič – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Veľmi ťažko sa mi hľadajú slová k tejto tragédii celej Vladovej rodiny. Vlado bol muž s veľkým srdcom. S jemnosťou a vytrvalosťou sebe vlastnou riešil veci verejné. Je ho veľká škoda.

Elena Pätoprstá – poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

Vlado bol človek úprimného srdca a čistej duše, aké sa v súčasnom svete vyskytujú už len zriedka. Bol mojim priateľom i pacientom, kamarátom a dlhoročným kolegom v poslaneckých laviciach. Jeho úprimný záujem o Slovákov žijúcich na Dolnej zemi mi otvoril nové okno do sveta. Strávil sme spoločne vo Vojvodine krásne chvíle a moje srdce našlo zaľubenie v umení dolnozemskej Slovákov. Nikdy na Teba nezabudnem, Vlado. Odišiel si náhle, bez rozlúčky a za okolností, ktoré mi nedávajú spávať. Stále ma trápi myšlienka, prečo sa zlé veci dejú práve dobrým ľuďom.

Iveta Plšeková – poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

Vlada som poznala len pár rokov, ale som rada aj za tie. Bol to totiž jeden z najčestnejších a najskromnejších ľudí, akých poznám, oddaný manžel a otec, v dnešnej dobe naozaj ojedinelý zjav. Ako komunálny politik bojoval vždy za správne veci. Mal kopec plánov, ktorých realizáciu chcel prispieť k lepšej a spravodlivejšej spoločnosti, bol to jednoducho dobrák od kosti. Toto sa nemalo stať, je to neskutočná tragédia, z ktorej sa budeme ešte dlho spamätávať. Vlado, budeš nesmierne chýbať...

Natália Podhorná – poslankyňa MČ Bratislava-Petržalka

Vlada som poznal krátko. Za obdobia, keď sme spolupracovali v Petržalke, si ma získal nielen svojím pokojom, ale aj myseľou. Budem si Ťa, Vlado, pamätať ako skvelého chlapa a budeš mi úprimne chýbať.

Matúš Repka – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Vlado, spomínam si na náš posledný telefonát, aký si bol plný energie a entuziazmu. Vnímal som Ťa ako spravodlivého, čestného, pokorného a empatického človeka s veľkým srdcom. Tvoju bezprostrednosť a rozsah dobrovoľníckych aktivít, ktoré si vykonával s odbodlaním a zámerom pomôcť, som vždy obdivoval. Bol si pre mňa a budeš človek s veľkým Č. Bolo mi ťou s Tebou spolupracovať počas siedmich rokov. Budeš nám veľmi chýbať a navždy ostaneš v našich srdciach. Odišiel si príliš skoro... Úprimnú sústrasť a veľa sil prajem celej rodine. Odpočívaj v pokoji.

Ivan Uhlár – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Je to veľmi smutné, čo sa stalo. Budem si ho pamätať ako človeka, ktorý mal úprimný vzťah k rodine, práci, ktorú robil, k rodnému mestu, osobitne k Petržalke, ale aj k Slovákom v zahraničí. Práve v čase, keď dosiahol v profesionálnej kariére ďalší úspech (okrem petržalského, bratislavského a župného poslanca sa stal štátnym tajomníkom), prišla kerutá rana osudu.

R.I.P.
Milan Vetrák – poslanec MČ Bratislava-Petržalka

Predchádzal bo chýr o mimoriadnom človeku. Keď sme sa spoznali, potvrdil to. Mal dar hovoriť s ľuďmi, zajať, presvedčiť. Argumentoval vecne, trpezlivo, ale zaujato a svoj pohľad prezentoval neústupčivo. Vlastne – vedel robiť aj kompromisy. Veľa ich nebolo. Nebolo treba, nebolo prečo. Vedel však nástojčivo riešiť problémy, ktoré trápili ostatných. Pomáhal, kde sa dalo. Neskôr pribudol do rodiny malý syn, o ktorého sa s manželkou starali s láskou. Na chvíľu Vladove aktivity povolili. No po pár mesiacoch to bol znova ten typický čínorodý človek. Osirelo miesto, bude chýbať zanietenosť, rozprava, pevné presvedčenie. Čestné miesto v našom klube, ale aj v našich srdciach však navždy zostane. Vlado, česť tvojej pamiatke.

Jozef Vydra – poslanec MČ Bratislava-Petržalka, predseda poslaneckého klubu Robíme PRE Petržalku

Niektoré príspevky sú krátené. V kompletnej podobe ich nájdete na stránke www.petrzalka.sk.

Spomínanie na osobnosť s neoceneniteľnými spomienkami

FOTO: Jakub Kuruc a archív rodiny Gustafíkovcov

Viete, ako vyzerala Petržalka ešte pred výstavbou panelákov? Ak nie, všetko podstatné o histórii Petržalky v 20. storočí sa dá dozvedieť vďaka Jaroslavovi Gustafíkovi. Žiaľ, 20. júna sa s nami navždy rozlúčil. Dožil sa však úctyhodného veku 95 rokov.

Celý svoj život prežil v Petržalke a Petržalčanom odovzdal to najvzácnejšie – svoje spomienky. Publikáciou *Spomienky Staropetržalkana* dokázal pritiahnúť pozornosť všetkých, ktorí sa aspoň trochu zaujímali o to, ako najväčšia bratislavská mestská časť kedysi vyzerala a ako sa premieňala. Pán Gustafík bol aktívny aj v staršom veku, často sa zúčastňoval na podujatiach súvisiacich s minulosťou Petržalky a svojimi postrehmi vedel obohatiť aj rôzne články na

SPOMIENKA

Ľuboš Kačírek – autor viacerých publikácií o histórii Petržalky:
„Hoci som ho osobne nepoznal, pán Gustafík bol pre mňa veľkou inšpiráciou. Ako absolvent histórie som rád čítal jeho články o starej Petržalke, ktoré od roku 1996 začali uverejňovať Petržalské noviny v rámci cyklu *„Taká bola moja Petržalka“*. Od júna 1997 tu už jeho príbehy zo starej Petržalky vychádzali pod nám známym názvom *„Spomienky Staropetržalkana“*.

Zjavne som ich „nehltať“ len ja, keďže sa ich vedenie mestskej časti rozhodlo vydať v roku 2000 tlačou. Spomienky Staropetržalkana sa stali nielen petržalským hitom, dočkali sa aj komerčného vydania (Vydavateľstvo Marenčin PT 2009, 2017). K tejto knihe sa vždy rád vraciam, vďaka nej sa dozvedáme o histórii Petržalky a spomínaní pána Gustafíka na život v Petržalke v 30. – 80. rokoch 20. storočia. Bez nej by sme boli ochudobnení o mnohé zaujímavosti o komunite Petržalkanov a jej obecnej histórii pred jej zánikom po výstavbe sídliska. Mňa zaujalo o to viac, že ako Novopetržalčan som ešte na začiatku 80. rokov spoznával nielen novobudované časti Petržalky, ale s kamarátmi sme v rámci detských hier radi navštevovali už prázdné, ale o to zaujímavejšie domy určené na demoláciu. Vďaka pánovi Gustafíkovi som si pri vracaní sa do týchto mojích spomienok vedel lepšie predstaviť príbehy a životné osudy konkrétnych ľudí, ktorí boli nútení opustiť svoj domov.“

Martin Kleibl – dokumentarista a publicista, autor konduktora Petržalka – prekvapivý sprievodca mestskou časťou:
„Pre každého, kto sa chce dozvedieť niečo o starej Petržalke, je kniha Jaroslava Gustafíka *Spomienky Staropetržalkana* ten najlepší spôsob, ako začať. Mne veľmi pomohla v bádani o Petržalke „predsídľiskového obdobia“.

Nie ani tak po faktografickej stránke, ale hlavne som sa vďaka Gustafíkovým spomienkam a jeho schopnosti farbiť ich podarť dokázal preveteliť do kože Staropetržalkana a predstaviť si, ako Petržalka vyzerala a ako sa tu žilo v 20. storočí. A nie je to iba jeho kniha, ale aj viacero rozhovorov v televízii a v rozhlas, ktoré si určite treba pozrieť a vypočuť, pretože Jaroslav Gustafík mal aj v pokročilom veku neskutočne dobrú pamäť a bol skvelý rozprávač.
Je mi veľmi ľúto, že sa mi nepodarilo s pánom Gustafíkom osobne porozprávať. Minulé leto som ho navštívil v domove dôchodcov, no bobužlal, necítil sa vtedy dobre, tak som mu iba odovzdal svoju knihu s venovaním a stretnutie sme odložili na inokedy, keď mu bude lepšie. Stretnutie sa však stále nejako odkladalo, potom prišla epidémia a mne sa už druhejkrát nepodarilo pána Gustafíka navštíviť. Veľmi by ma zaujímalo, či si svoju knihu prečítal a aký mal na ňu názor.
Je veľká škoda, že pôvodní Staropetržalčania pomaly odchádzajú a ich spomienky sa s nimi vytrácajú. Možno by sme sa mohli posnažiť tieto životné príbehy zaznamenať a zachovávať pre ďalšie generácie.“

Viera Némethová – metodička Miestnej knižnice Petržalka, organizátorka viacerých výstav a podujatí spojených s históriou Petržalky:

„V roku 1996 začali Petržalské noviny vydávať sériu pamäti petržalského rodáka Jaroslava Gustafíka. Moja mama si každý článok starostlivo výtlačila a odložila, netušili sme, že sa ich podarí mestskej časti vydať aj knižne. Bolo to úžasné čítanie. Táto kniha bola základom a v mnohom aj smerovníkom, ktorý nám poslužil pri príprave cyklu výstav „Taká bola Petržalka“ v petržalskej knižnici.
Aj keď moja rodina žije v Petržalke už piatu generáciu, netušila som dovtedy, že aj toto miesto má svoje legendy. Napríklad tú o generácii Čvrčkovi de Mielec, ktorý sa pri petržalskom vojenskom cintoríne, neďaleko jeho asanovanej hrobky, chodil pozerat na svojich vojakov. Kniha a historické súvislosti aj príbehy mnohých v nej menovaných ľudí boli a sú dielom človeka, ktorý bol Petržalčanom nielen v rodnom liste, ale najmä srdcom a dušou. Spolupatričnosť, lásku k ľuďom, pochopenie a životnú múdrosť pána Gustafíka cítim z každej kapitoly knihy.
Pred pár mesiacmi sme sa rozlúčili aj s Jánom Čomajom, autorom knihy Petržalka, Engerau – Ligetfalu, ktorá nám spolu s knižbou Jaroslava Gustafíka a s publikáciami Kaskadér petržalského rodáka Gustáva Kyselicu a Kafka z periférie Anny Antošovej poskytla neoceneniteľný obraz o histórii Petržalky. Tieto tituly sa stali súčasťou fondu petržalskej knižnice a sú k dispozícii každému záujemcovi.“ jk

Dunaj ako prepojenie ľudí a prírody

Rieka Dunaj tvorí kľúčové krajinné prvky Bratislavy a je akousi prirodzenou hranicou medzi Petržalkou a inými časťami mesta. Sú s ním previazané cenné biotopy i turisticky a rekreačne atraktívne zákutia. Ich citlivé a funkčné využitie v prospech prírody i návštevníkov navrhuje projekt Bratislavského dunajského parku.

Myšlienka Bratislavského dunajského parku je živá už dlhší čas, no teraz ju posunula bližšie k realizácii podrobná úvodná štúdia. Je to rámcový dokument, na ktorom spolupracovali odborníci z rôznych odvetví, architekti, urbanisti, prírodovedci, ochranári aj vodohospodári. Hlavnou ambíciou zriadenia tohto parku je zvýšenie kvality života ľudí v súlade s princípom spoluzitia s prírodou. Podľa štúdie by mal park lemovat Dunaj (zatiaľ po jeho pravom brehu) od rakúskej hranice na západe až po mokrade na hranici s Maďarskom na juhovýchode. Ide o ucelený úsek v dĺžke 20 kilometrov.

EKO OKOM

Štúdia člení oblasť zamýšľaného parku z hľadiska koncepčného a územného rozdelenia na šestnásť častí a každá z nich je niečím zaujímavá. Napríklad Soví les sa nachádza vo východnom cípe Petržalky a je považovaný za biotop európskeho významu pre výskyt ní-

žinných lužných lesov. Alebo Jelení háj, situovaný na západnom okraji navrhovaného parku, sa vyznačuje štrkovými plážami a v lokalite sa nachádza aj línia opevnení z obdobia pred druhou svetovou vojnou. Ďalšími časťami sú Pečňa, Sad Janka Kráľa, Lido, Cvičisko, Hrabiny, Starý háj, Draždiak, Chorvátske rameno, Jarovecké rameno a zemník, Slnečnice, Dunajské ostrovy, Dunajské luhy, Rusovský park a Mokrad'. Štúdia okrem opatrení na skvalitnenie ekologickej hodnoty prostredia a na ochranu prírody navrhuje aj situovanie nových cyklotrás či náučných lesných chodníkov. V pláne je takisto vytvorenie prístupu pre rekreačné plavidlá všade tam, kde to morfológické a hydraulické podmienky dovoľia. Ambíciou je umožnenie vstupu priamo do Dunaja na čo najväčšom počte miest. Miera úpravy sa bude pri jednotlivých oblastiach líšiť a platí to aj pre ich charakter, ktorý sa pohybuje v roz-

FOTO: CBS/Slovensko z neba (hore), Bratislavský dunajský park - úvodná štúdia/Iniciatíva nezávislých odborníkov BDP (dolu)

sahu od upraveného parku cez mestskú pláž a športové areály až po chránené prírodné územia. Zámer Bratislavského dunajského parku je pritom kompatibilný s ideou Národného parku Podunajsko. Štúdia je východiskom pre prípadné ďalšie realizačné kroky. V oblasti petržalského komunálu ju schválila komisia životného prostredia a následne parku vyjadrilo podporu aj zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 23. 6. 2020. Štúdiu takisto schválili poslanci mestského zastupiteľstva. Samozrejme, diskusie na túto tému sú stále otvorené a dá sa očakávať aj obsiahla debata k predmetnému územiu na úrovni štátu, ktorý je vlastníkom väčšiny územia zamýšľaného parku. as

Nové pravidlá pre zber odpadu z rodinných domov

EKO OKOM

Obyvatelia rodinných domov si budú zvykať na upravené podmienky zberu a odvozu odpadu. Čaká ich vrecový systém triedenia odpadu, ktorý bude odvážaný raz mesačne priamo pred ich domov. Pre obyvateľov to bude pohodlnejšie a iniciatíva Hlavného mesta SR Bratislavy má za cieľ dosiahnuť aj lepšie triedenie odpadu a menšie znečisťovanie verejných priestranstiev v okolí zberných hniezd. Do prvej fázy projektu je zapojená i Petržalka. Ako bude takýto zber fungovať? Pracovníci spoločnosti OLO doručia do domácností

vrecia na odpad. Každá z nich dostane dve roľky po 25 vriec, takže bude mať na kalendárny mesiac k dispozícii 2 kusy modrých vriec na papier a 2 kusy žltých na plasty, kovové obaly a nápojové kartóny. Odpad bude odvážaný raz mesačne podľa určeného harmonogramu. V Petržalke je prvý termín odvozu naplánovaný na 20. august. Kompletný harmonogram na tento rok nájdete na stránke www.petrzalka.sk. Zber vytriedeného skla bude zabezpečený doterajším spôsobom cez zberné hniezda.

Poslanecký duel:

Úpravy rozpočtu MČ Petržalka na rok 2020

Branislav Kleinert

Aj keby naša mestská časť nemala žiadne výpadky v spojení s Covid-19, zaslúžila by si viac finančných prostriedkov, či už zo strany hlavného mesta, alebo zo štátneho rozpočtu. Ak sú školy, škôlky, cyklochodníky, cesty a iné súčasti nášho života zrekonštruované v rámci celého Slovenska, neprípadá mi spravodlivé, aby bol Bratislavský kraj výnimkou. Aby naše deti chodili do škôl so zatekajúcimi strechami, do škôlok s opadávajúcou omietkou, aby sme sa vozili po zanedbaných „cyklochodníkoch“... Spomenul som iba málo z toho, na čo sa vzťahuje rozpočet Petržalky, ktorý je s ohľadom na dnešnú situáciu potrebné upraviť.

Hlavne z vyššie uvedených dôvodov bolo veľmi ťažké určiť priority, kde by sa dalo ušetriť, pretože každá z oblastí je výrazne podfinancovaná. Nakoniec sa nám však spoločnými silami podarilo nájsť riešenie, ktoré, ako dúfam, bolo tým najlepším možným.

Aktualizácia rozpočtu obsahuje zmeny v príjmovej časti rozpočtu aj šetrenie vo výdavkovej časti takmer vo všetkých programoch. Úpravy príjmov sa týkali hlavne zníženia príjmov z DPFO (podielové dane) o cca 1,4 milióna eur. Okrem toho očakávame aj výpadky bežných príjmov spôsobené opatreniami

vlády, čo súvisí napríklad s oblasťou školstva (výpadky poplatkov po zatvorení ZŠ, MŠ, ZUŠ, CVČ). Tieto straty nám pomôže čiastočne eliminovať aj použitie rezervného fondu, či už na krytie kapitálových, alebo bežných výdavkov.

Všetky dopady na bežné príjmy v roku 2020 dnes ešte nevieme presne kvantifikovať, preto budeme aktívne pracovať s rozpočtom mestskej časti tak, aby sme čo najviac minimalizovali straty a do konca roka mali prinajmenšom vyrovnaný rozpočet.

Z pohľadu výdavkov sme zaznamenali hlavne šetrenie v súvislosti s činnosťou úradu, ale napríklad v oblasti rozvoja športu došlo aj k navýšeniu. Čo sa týka kultúrnych podujatí, vzhľadom na koronakrízu sa museli zrušiť každoročné Dni Petržalky, čím sa ušetrili nemalé finančné prostriedky, no Kultúrnym zariadeniam Petržalky sa zvýšili výdavky na organizáciu denných letných táborov.

Sú oblasti, na ktorých sa šetriť jednoducho nedá. Jednou z takých je školstvo, či už vo vzťahu k vzdelávaniu, alebo technickému stavu budov, ktorý je takmer vo všetkých objektoch havarijný a v týchto prípadoch treba konať, pretože nečinnosť by mohla priniesť oveľa viac škôd a nutnosť násobne vyšších investícií v budúcnosti. Taktiež rozširovanie základných a materských škôl si vyžaduje za-

Ján Bučan

chovať výdavky minimálne na úrovni pôvodného nastavenia rozpočtu, hoci ani to nebude v budúcnosti stačiť.

Mestská časť bude veľmi zodpovedne pristupovať k posudzovaniu každej objednávky alebo pripravovanej zmluvy na dodanie prác či služieb. Individuálne posudzujeme aj prípravu a realizáciu investičných akcií s výnimkou tých, ktoré sú financované cez eurofondy.

Na záver by som chcel poprosiť obyvateľov Petržalky o pochopenie, uistiť ich, že sme sa snažili upraviť rozpočet čo najsvedomitejšie, a hlavne vysloviť pranie, aby sa nám podarilo toto ťažšie obdobie prekonať a nastaviť v budúcnosti rozpočet tak, aby sa naozaj oplátilo byť Petržalčanom.

Branislav Kleinert

Rozpočtové zmeny sú bežnou, každoročnou súčasťou života samosprávy. Dôvodom je potreba zrealizovania rozpočtu na strane jeho príjmov a výdavkov, pretože rozpočet v čase jeho schvaľovania predstavuje pre mestskú časť iba plán pre daný rok. Z tohto dôvodu k rozpočtovým zmenám prichádza počas roka pomerne často, napríklad v roku 2019 bolo potrebné reagovať/meniť ho štyrikrát.

Júnová rozpočtová zmena však bola predsa len niečím výnimočná. Reagovala na očakávaný

výpadok na strane príjmov v súvislosti s dopadmi koronavírusu na ekonomiku. V prípade Petržalky sa očakáva výpadok podielových daní z príjmu fyzických osôb vo výške 2,5 milióna eur. Mestská časť preto ako rozumný hospodár celkom správne zareagovala návrhom úpravy rozpočtu, k čomu sa konštruktívne postavila väčšina miestnych poslancov.

Reálne teda táto rozpočtová zmena znamená útlm výdavkov prierezovo v rámci viacerých oblastí vo výške takmer pol milióna eur, zvyšok výpadku sa plánuje pokryť z vyššieho príjmu zo zvýšenia dane z nehnuteľností a z rezervného fondu. Súčasťou rozpočtovej zmeny však nebolo iba krátenie financií, ale aj zvýšenie pozornosti v oblasti opravy komunikácií, terás a výstavby cyklotrás, kde boli navýšené kapitálové výdavky o 550 000 eur.

Aj napriek negatívnym dôsledkom koronavírusu na rozpočty samospráv na Slovensku sa Petržalka nachádza v dobrej finančnej kondícii. A to ako z hľadiska nízkej miery zadlženosti, tak aj z hľadiska prebytku v rezervnom fonde, ktorý predstavuje viac ako 4 milióny eur. Zároveň bolo v júni schválené prijatie úveru vo výške 3 milióny eur.

Mestská časť teda má všetky predpoklady pre realizáciu priorit a plánovaných investícií. Čo však stojí za zamyslenie, je samotná schopnosť vedenia Petržalky ich realizovať. Záverečný účet za rok 2019 odhalil škandalózne nízke čerpanie kapitálových výdavkov (investícií) na úrovni 38 %, čo je pravdepodobne rekord v histórii Petržalky. Najkritickejšie na tom boli oblasti:

doprava a komunikácie – čerpanie 3,95 %
vzdelávanie – čerpanie 44 %
životné prostredie – čerpanie 31 %
územný rozvoj – čerpanie 12 %
majetok a bývanie – čerpanie 34 %
bezpečnosť a poriadok – čerpanie 10,8 %

Napriek tomu, že financie mala mestská časť v rámci rozpočtu k dispozícii, jej vedenie bolo bezradné pri ich čerpaní. Zvýšil sa tak investičný dlh, ktorý je vidieť napríklad v podobe neopravených chodníkov, ciest, budov škôl alebo stavu čistoty a zelene.

Ďalším negatívnym trendom je zvyšovanie nákladov pre chod miestneho úradu, t. j. posilňovanie byrokracie a centralizácie kompetencií bez reálneho efektu v podobe zvyšovania kvality poskytovaných služieb.

Premárnený rok 2019, rok 2020 v útlme, poznačený koronavírusom, vyhládka pre roky 2021 a 2022 nejasné... Aj z dôvodu nečinnosti úradu sme v júni prijali uznesenie priebežného odpočtovania plnenia investičného plánu zo strany vedenia mestskej časti. Zostáva nám dúfať, že tento krok povedie k zlepšeniu v nasledujúcich rokoch a k reálnym výsledkom, ktoré Petržalčania pozitívne pocítia. Po roku a pol by si to už konečne zaslúžili.

Ján Bučan

Peter Hochschorner

V petržalskej komunálnej politike pôsobím už tretie volebné obdobie. Musím pritom oceniť, že sa mi podarilo byť nielen poslancom miestneho zastupiteľstva Bratislava-Petržalka, ale aj poslancom Bratislavského samosprávneho kraja. Vážim si túto dôveru voličov a v prepojení uvedených štruktúr vidím veľké pozitívum z hľadiska presadzovania projektov vo verejnom záujme.

V rámci svojich poslaneckých aktivít sa sústreďujem predovšetkým na oblasť športu a telesnej kultúry, čomu som sa venoval na rôznych úrovniach prakticky celý svoj život, ale takisto sa zaoberám prienikovými segmentmi, ako je oblasť školstva či problematika turizmu a dopravy.

Som rád, že sa v období môjho pôsobenia v miestnom zastupiteľstve podarilo posunúť projekt Národného centra rýchlostnej kanoistiky a veslovania na Zemniku, ktorý môže mať aj pridruženú funkciu oddychového parku. Mojmým zámerom je zároveň prispieť k ďalšiemu zlepšovaniu situácie vo veci infraštruktúry spojenej s vodáckym areálom v Čunove, ktorý patrí k najväčším športoviskám v Bratislavskom

regióne. Kultivácia spomenutých areálov by, samozrejme, neprospeľa len profesionálnym vodákovi, ale oveľa širšej verejnosti, keď by ich mohli využívať napríklad školy na rozvoj pohybovej kultúry detí a mládeže, alebo bezpečnostné zložky na výcvik policaťov, záchranárov a podobne.

Najmä u mladých ľudí má podpora športu veľký zmysel, pretože sa im takýmto spôsobom poskytnú možnosti na plnohodnotné trávenie voľného času. Športovanie má zároveň jasný súvis so starostlivosťou o zdravie, takže jeho podporou môžeme v budúcnosti získať viac kvalitných osobností s dobrou fyzickou i duševnou kondíciou, z čoho môže profitovať celá spoločnosť. K výhodám bude patriť okrem iného to, že náš zdravotný systém bude vystavený menšej záťaži ako v súčasnosti.

Jana Hrehorová

Poslankyňou som už druhé volebné obdobie. Vždy som sa snažila podporovať aktívnych ľudí, či už rodičov zo združení pri získavaní financií pre školy a škôlky, neziskové organizácie, alebo jednotlivcov. Dlho som bola súčasťou dobrovoľníkov z materského centra Budatko. Pochopila som, že svet, v ktorom žijem, môžem meniť postupne.

V komunálnej politike je najdôležitejšia spolupráca, vzájomný rešpekt, počúvanie sa. Som rada, že sa podarila výstavba bezbariérového ihriska, teší ma rozvinutá spolupráca s Platformou rodín detí so zdravotným znevýhodnením, s chránenou dielňou Impulz. Vlani Petržalka otvorila prvýkrát prípravné ročníky na ZŠ, ktoré som v minulom období presadzovala. Takisto sme spustili participačný proces s občianskymi združeniami a elektronické podávanie žiadostí o grant.

Vďaka dobrým vzťahom vznikla aj spolupráca s Ekonomickou univerzitou na podujatí Univerzita tretieho veku. Počas pandémie Covid-19 sa nám zase osvedčili kontakty s organizáciami,

ktoré sa venujú sociálne slabším rodinám. Zo spolupráce s Bratislavským regionálnym ochranným združením vzišla prvá kvitnúca lúka v Petržalka. Ďalšiu vysadíme na jeseň v Ovsšti. Spustili sme kampani Nekrmte labute či Zákaz požívania alkoholu na verejnosti, v rámci projektu Spoločne Eko ponúkame workshopy pedagogickým zamestnancom v MŠ. A plánujeme aj iné zelené aktivity pre širokú verejnosť. Najbližšie v rámci podujatia Rozlúčka s letom Na palube jednorožca (30. 8. 2020 na Tyršovom nábreží).

Veľkým cieľom je pre mňa rozšírenie kapacít MŠ, ZŠ aj zariadenia sociálnych služieb, zriadenie ďalšej výdajne stravy pre seniorov a takisto zlepšenie starostlivosti o stromy a ich výsadba.

Rada právnika:

Povinnosti chovateľov psov

Pes je pre človeka najmä zdrojom radosti, no nechtiac môže dostať svojho majiteľa aj do problémov. Aby sa im dalo čo najlepšie predísť, priblíži vám v aktuálnom vydaní rubriky Rada právnika JUDr. Jakub Mandelík situácie, na ktoré si treba dať pozor. Ďalšie vydania rubriky môžu obsahovať aj odpoveď na vašu otázku. Svoje podnety nám zasielajte na adresu noviny@petrzalka.sk a do predmetu správy uveďte Rada právnika.

Psy patria medzi najčastejšie chované domáce zvieratá. Spríjemňujú svojim majiteľom každodenný život a nie nadarmo sa hovorí, že sú najlepším priateľom človeka. Avšak s chovom psov prichádza aj zodpovednosť. Aké povinnosti majú chovatelia a kde ich nájsť?

V prvom rade je to zákon č. 282/2002 Z. z., ktorý upravuje základné podmienky držania psov.

Na verejnom priestranstve môže viesť psa len osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať. Ak dôjde k pohrýznutiu, osoba, ktorá vedie psa, musí oznámiť svoje meno a adresu trvalého pobytu, rovnako

aj majiteľa psa osobe, ktorú pes pohrýzol. Súčasne musí oznámiť túto skutočnosť obci – príslušnej mestskej časti, v ktorej je pes chovaný. Za nebezpečné sa považujú tzv. „bojové plemená“ (hoci zákon výslovne takýto pojem nepozná) a každý pes, ktorý v minulosti pohrýzol alebo poranil človeka bez toho, aby bol vyprovokovaný. Pokiaľ vlastníte nebezpečného psa, venčiť ho môžete s nasadeným náhubkom, ak ste spôsobilý na právne úkony, t.j. dovŕšili ste osemnásť rok života. Ďalšou povinnosťou je čistenie verejných priestranstiev. Ak váš pes znečistí verejné priestranstvo výkalmi, musíte ich bezprostredne odstrániť. V opačnom prípade ste povinní

nahradiť náklady vynaložené na odstránenie znečistenia.

Nesplnenie vymenovaných povinností zákon klasifikuje ako priestupok, za ktorý Vám môže byť uložená sankcia až do výšky 165 eur. Mestská časť Bratislava-Petržalka upravuje ďalšie podmienky držania psov vo svojom Všeobecne záväznom nariadení č. 10/2019, preto chovateľom odporúčame oboznámiť sa s jeho znením (www.petrzalka.sk/vseobecne-zavazne-nariadenia).

V bytových priestoroch reguluje chov zvierat tiež domový poriadok. Vlastníci psov by mali dbať na to, aby ich miláčikovia neobťažovali spoluvlastníkov brechaním, zavíjaním a neznečis-

ťovali spoločné priestory. Majiteľ psa by si mal byť vedomý, že pre mnohých susedov môže byť štekot nepríjemný a pôsobiť dokonca ako stresujúci faktor. V prípade nadmerného hluku je potrebné spomenúť generálnu klauzulu § 127 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej je vlastník povinný zdržať sa všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo vážne ohrozoval výkon jeho práv. Takéto obťažovanie je možné považovať za zásah do pokojného stavu a v zmysle § 5 Občianskeho zákonníka sa môže poškodený domáhať ochrany prostredníctvom obce. V prípade závažných prehrškov bude nevyhnutné obrátiť sa na príslušný súd.

Ste senior otvorený novým poznatkom? Rozšírte si ich na univerzite

Univerzita tretieho veku BBS EU v Bratislave otvorí v septembri akademický rok 2020/2021. Ak vyznávate motto „Nikdy nie je neskoro začať niečo nové“, môžete sa prihlásiť na tamojšie štúdium do 11. septembra.

Pre záujemcov o štúdium pripravila Univerzita tretieho veku (UTV) so sídlom na Ekonomickej univerzite v Petržalke (Dolnozemska cesta 1) dovedna 28 študijných odborov, z toho 6 pohybových. Konkrétny odbor si každý uchádzač vyberá podľa vlastných preferencií. Poslucháčmi UTV sa môžu stať ľudia starší ako 50 rokov s ukončeným stredoškolským vzdelaním s maturitou. Noví záujemcovia pritom nemusia robiť

žiadne prijímacie skúšky, stačí poslať do 11. 9. vyplnenú záväznú prihlášku a zaplatiť príslušný poplatok. Študenti 2. ročníka už nemusia podávať ani prihlášku a po zaplatení škólného sú automaticky zapísaní na štúdium univerzity v akademickom roku 2020/2021.

Zostava ponúkaných študijných odborov pokrýva pomerne širokú oblasť tematických zameraní od histórie cez kultúru, počítačové gramotnosť, cudzie jazyky, cestovný ruch, ekonomické i právne

otázky, až po pohybové odbory zamerané na zlepšenie primárne telesnej, no v konečnom dôsledku aj duševnej kondície seniorov. Výučba odborov prebieha zhruba každých 14 dní a trvá dve vyučovacie hodiny. Pohybové odbory sú každý týždeň a trvajú jednu alebo dve vyučovacie hodiny. Okrem výučby sú pripravené aj odborné exkurzie, kultúrne a športové podujatia, ples seniorov, Petržalská letná univerzita seniorov, letný výučbovo-relaxačný pobyt vo Virte

a iné aktivity.

Ukončenie každého študijného odboru je spojené so slávnostnou promóciou a odovzďávaním osvedčenia absolventom UTV.

Podrobnejšie informácie o obsahu štúdiá, termínoch výučby jednotlivých študijných odborov, spôsobe prihlasovania a školnom nájdete na stránke bbs.euba.sk/univerzita-tretieho-veku.

Janka Chládecká, red

FOTO: Ivana Vrabľová

O stromoch a ich osobnostiach

Iba kúsok od Malého Draždiaka a Starhadskej ulice sa nachádza miesto, ktoré má tak trochu záhadný názov – Lúka vďaky. Znie to poeticky, no vysvetlenie je prozaické – lúka sa tak volá preto, že sa tam každoročne sadí strom venovaný významnej osobnosti.

Táto tradícia vznikla v roku 2009 a jej zakladateľom je občianske združenie Za zeleň Petržalky. Prvý strom dali vysadiť na počesť herca Ladislava Chudíka. Lúka je vďaka týmto pamätným stromom pestrá, pretože ku každej osobnosti prináleží iný druh. Stromy sú na lúke sadené každoročne vždy na výročie Nežnej revolúcie, teda 17. novembra. Len vlni tento plán narušili nepredvídateľné okolnosti.

Osobnosti, ktorým sú stromy venované, sa významnou mierou podieľali a podieľajú na kultúrnom a spoločenskom živote Petržalky (a nielen nej). Aj preto ide o takzvané stromy vďaky. Tento projekt je najmä prejavom úcty k tým, ktorí si to zaslúžia, ale zároveň má v danom prostredí svoj estetický rozmer a v konečnom dôsledku aj ekologický. Doposiaľ sa na Lúke vďaky vysadili stromy týmto osobnostiam:

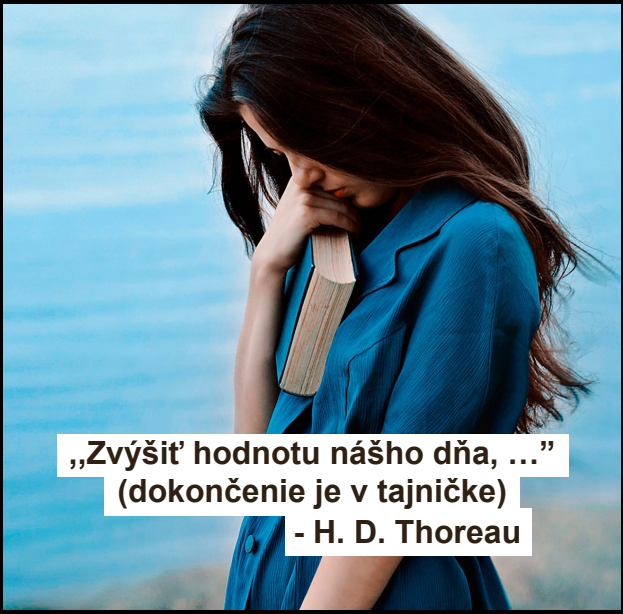
- dub herca Ladislava Chudíka (2009),
- lipa lekárky Evy Sirackej (2010),
- jaseň kňaza Antona Srholca (2011),
- jarabina herečky Emílie Vášáryovej (2012),
- javor mliečny spisovateľa Daniela Heviera (2013),
- vŕba biela speváčky Mariky Gombitovej (2014),
- brest herca Milana Lasicu (2015),
- hruška planá trénerky krasokorčuľovania Hildy Múdrej (2016),
- orech čierny historika a spisovateľa Pavla Dvořáka (2017),
- borovica čierna sochárky Jaroslavy Šickovej Fabrici (2018).

V roku 2016 pribudla na Lúke vďaky kópia mosta z roku 1810 z obce Hronec, ktorá je rodiskom Ladislava Chudíka. Obec dala vyhotoviť túto kópiu ako dar pri príležitosti prvého výročia smrti legendárneho slovenského herca. Takúto formu pamiatky iniciovala hercova

manželka Alena Chudíková. (Mimochodom, v aktuálnom vydaní rubriky Moja Petržalka nájdete jej text.)

Lúka vďaky má pre Petržalčanov veľkú hodnotu a navštevujú ju obyvatelia z blízkeho aj širšieho okolia. V Petržalke sa dá len tak poprechádzať na mnohých miestach, ale ak hľadáte pravý pokoj, kde nič neruší vaše myšlienky a môžete sa tam príjemne venovať vyplavaným spomienkam, Lúka vďaky je ideálna. Druhá rozmanitosť vysadených stromov v spojení s rozmanitosťou osobností, ktorým sú venované, môže byť aj zaujímavým podnetom pre školy na zorganizovanie poznávacej exkurzie. Čo platí, samozrejme, nielen pre školy. Celú lokalitu navyše zatriktívňuje blízkosť Malého Draždiaka, a ak sa k nemu pôjdete niekedy prejsť, určite nevynechajte ani Lúku vďaky.

FOTO: Pixabay.com

 „Zvýšiť hodnotu nášho dňa, ...“ (dokončenie je v tajničke) - H. D. Thoreau	Pomôcky: Ilin, myo, Oparu, Laa, Lee, all,		Telesná práca	Uvediem, po česky	Kália (bot.)	Olívia (dom.)	Požívaj tekutinu	Filipínsky ostrov	Opustená
	Písmo istej osoby								
	Buchla po hlave								
	Meno Alberta						Infarkt myokardu		
	Odroda zemiakov					Osobné zámeno			
	Na tomto mieste				Slovenská pošta	Odtiaľ, stadiaľ			
	Požíva jedlo				Mohla			3. časť tajničky	Ometlo
Autor: Vierka Blahová	Kovaním zhotovil	Štát v Afrike	Patriaci Ele	Zápor	Osobné zámeno		Stanislav (dom.)		
					Im patriaci		Odrhnuté ovocie		
4. časť tajničky							Omračujem (expr.)		
							Úderom vrátil		
Ozdobný pohár						Konzumuje obed			
						Injekčný prípravok			
Kypri (pôdu) pluhom					Anglická speváčka			45 rímskych	
					Bývalý český prezident			Trhanie	
Vonku				Drevovláknitá doska				Cudzia predpona	
				Druh herca				Samica moriaka	
Akže			Mútia				Malý hlodavec		
			Mužské meno				Anglický fyzik		Všetko (ang.)
V tenise odrážal loptičku lobom							Zemiakový osúch		
							2. časť tajničky		
Pomôcky: ladu, oinos, eik, Serail, aolan, alerte	Smutne (zast.)	Príznak (kniž.)				Sultánov palác			
		Poplach, francúzsky				Odymia, očmudia			
Utajoval, skrýval					Stal sa krajším				
					Spadol, po česky				
Pánsky klobúk					Slovenský komorný orchester		Air India (skr.)		Rumunská riecka
					Asi (bás.)		Predpona (v)		Časť stebľa obilnín
Iba, spojka				Indiánsky kmeň				Druh usne	
				Univerzita Mateja Bela				Prvá žena (bibl.)	
Iridium (zn.)			Usidlíme						Hliník (zn.)
			Značka tampónov						Stredová priamka
1. časť tajničky					Čudo, zázrak			Čira tekutina	
Označenie rakúskych železníc					Predmestie Viedne			Výrobca notebookov	

Na troch vyžrebovaných čitateľov, ktorí úspešne vylúšia tajničku, čakajú ceny. Odpovede nám zasielajte na e-mailovú adresu noviny@petrzalka.sk a do predmetu správy uveďte Tajnička.